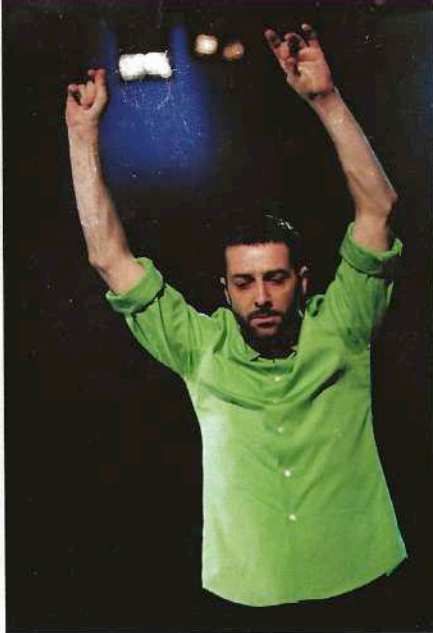

1/2006 **Letra**
Helsingin Flamencoyhdistyksen jäsenlehti

www.flamenco.fi

Jäsenmaksu 2006!

Yhdistys päätti syyskouksessaan 10.12.2005 pitää jäsenmaksut ennallaan. Jäsenmaksu on 21 euroa ja saman perheen toiselta jäseneltä 9 euroa. Liittymismaksu on edelleen 10 euroa. Hallitus kehottaa jäseniä ottamaan jäsenkorttinsa mukaan yhdistyksen järjestämiin tilaisuuksiin.

Oikaisuja

Letrassa 4/05 Kaari Martinin kuvan sivulla 5 on ottanut Roni Martin eikä Mervi Ahlroth. Lisäksi Kaarin haastattelussa (s. 9-12) kummitteli virheellinen lause "jos tuottaja ei ole sitoutunut, hänen työllään ei ole mitään arvoa". Kyseisen haastattelun korjattu versio on luettavissa Helsingin Flamencoyhdistyksen nettisivuilla: www.flamenco.fi >> Letra.

Tarkennus

Viime Letrassa kerrottiin Premio Nacional de Danza -palkinnosta, joka myönnettiin Israel Galvánille. Kyseessä oli toinen kerta kun flamencotaiteilija saa nimenomaan palkinnon luovuudesta. Muuten flamencot ovat kyllä olleet aika hyvin edustettuina vuosien varrella. Lisätietoja voi hakea esimerkiksi Espanjan kulttuuriministeriön sivuilta <http://www.inaem.mcu.es/premiosdanza.htm>.

HALUAAKO YSTÄVÄSIKIN LIITTYÄ HELSINGIN FLAMENCOYHDISTYKSEEN?

Vuotuisen jäsenmaksunsa maksanut saa neljästi vuodessa ilmestyvän Letran ja 10-30 %:n alennuksen kaikista yhdistyksen järjestämistä tapahtumista. Vuosimaksu on 21 euroa, kerran maksettava liittymismaksu 10 euroa.

Jäseneksi liittyminen: Maksa 31 euroa yhdistyksen tilille: Nordea 206518-21707. Ilmoita nimesi, osoitteesi ja puhelinnumerosi tai sähköpostiosoitteesi viestikohdassa. Liittyytäsi Sinulle lähetetään noin kahden viikon sisällä jäsenkortti sekä kuluva vuoden jo ilmestyneet Letrat. Muistathan laittaa osoitteesi, että voimme lähettää lehden!

Lisätietoja:

taloudenhoitaja Anne Lamberg-Laitinen, p. 040 521 2763, työ 020 483 5911, anne.lamberg@metso.com

Sisällys

Päätoimittajalta.....	3
Helsingin IX flamencofestivaali	
Andrés Marín.....	4
Ganivet - Kirjeitä Satumaasta..	6
Kerro minulle sade.....	9
Richard Kautto.....	11
Klubi-ilta.....	12
Lasten flamencofestivaali.....	15
Taludenhoitajalta.....	17
Raul Mannolan haastattelu.....	18
Oulu Feria.....	22
Bienal de Flamenco.....	24
Sanastoa tanssitunneilta.....	25
Levylautaselta.....	26
Calendario.....	27
Noticias.....	28
Flamencomafia.....	29
Cabeza de Vaca.....	30
Top 5.....	30
Yhdistyksen hallitus, salin vuokraushinnat, tienda ja ilmoitushinnat.....	31

Kaari Martinin vahvaa tulkintaa Kerro minulle sade -teoksessa. Kuva: Mervi Ahlroth.

Letra Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenlehti

Päätoimittaja:

Tove Djupsjöbacka,
Välskärinkatu 1 b A 23,
00260 HELSINKI,
p. 040 731 4304,
tove.djupsjobacka@helsinki.fi

Toimitussihteeri:

Ailin Bayaz
ailin.bayaz@helsinki.fi

Taitto:

Terhi Ketolainen
terhi.ketolainen@kolumbus.fi

Numeroa 1/06 toimittivat

myös:
Erika Alajärvi
Sanna Lehtinen
Juha Leino
Maija Lepistö
Anna Murtola
Milena Urmas
Tommi Virtanen

Oikoluku: Anne Lamberg-Laitinen

Kuvaajat:

Auli Kaartinen, solea@jippii.fi,
Mervi Ahlroth, mervi.neste@sci.fi

Kuvankäsittely:

Mervi Ahlroth
Terhi Ketolainen

Kansi:

Tunnelmia teoksesta Ganivet - Kirjeitä Satumaasta Helsingin flamencofestivaalilla. Vierailevana tanssijana esiintyi Andrés Marín (ylh. kesk. ja oik.).
Kuvat: Mervi Ahlroth.

Paino: Yliopistopaino

ISSN 1456 7938

Jos kirjoitat Letraan:

Toimita jutut tai juttuehdotukset sähköpostitse päätoimittaja Tove Djupsjöbackalle liitetiedostona RTF-muodossa. Älä laita juttuun ylimääräisiä muotoiluja (sisennyksiä, lihavoituja, tavutuksia tms.) Lyhyet jutut voit kirjoittaa sähköpostiviestinä tai toimittaa postitse levykkeelle tai CD:lle tallennettuna.

Päätoimittajalta

Hyvää uutta Letra-vuotta kaikille! Kevätaurinko paistaa ja kylmä talvi on jo ohi. Talvinen Helsingin Flamencofestivaali saatiin jälleen komeasti päätökseen – ohjelma oli melko laaja, sisältäen sekä kurssit, lasten festarin, klubi-illan että kokonaiset kolme Savoy-konserttia! Festivaalimme tuntui tänä vuonna kiinnostavan mediaa erityisen paljon: lähes kaikissa tärkeissä lehdissä nähtiin festivaalin puffi, Helsingin Sanomat teki melkein kokonaisen sivun haastattelun **Ramón Maronierin** kanssa, **Kaari Martin** komeili 6 D-lehden kannessa jne. Ilahduttavaa! Ja kuitenkin kaikki tämä huomio on valovuosia siitä, mihin suuren rahan jutut kuten katumainoksissa nähty "Fuego" pääsevät. Kyseinen spek-

taakkeli kuitenkin peruttiin, joten kilpailua Helsingin Flamencofestivaalin kanssa ei päässyt syntymään.

Oman mediamme Letran viime vuosi päästiin päättämään komeasti värikansin, ja vuosi 2006 jatketaan toistaiseksi samalla linjalla, talouden antaessa myöten. Lehden ulkonäkö onkin viime vuosina saanut paljon kehuja, monta kertaa on kuultu, että "näyttää ihan oikealta lehdelta"! Päätoimittajana olen toki sitä mieltä, että Letra on aina ollut "ihan oikea lehti" siitä huolimatta, että se on alusta asti tehty vapaaehtoisvoimin.

Tämä numero on taittajamme **Terhi Ketolaisen** viimeinen taidon näyte, joten käytän vielä tilaisuuden kiittää Terhiä hänen työpanoksestaan! Muistutan myös siitä, että kir-

joittajia tarvitaan aina lisää! Moni kauan mukana ollut siirtyy tai on siirtymässä muihin tehtäviin, joten uusille kasvoille on porukassa tilaa.

Tervetuloa mukaan tekemään "ihan oikeata" flamencolehteä!

Tove Djupsjöbacka

Kiitos!

Helsingin Flamencoyhdistyksen hallitus kiittää kaikkia Helsingin IX Flamencofestivaalin esiintyjiä, kurssilaisia, yhteistyökumppaneita sekä kaikkia tapahtumiin osallistuneita! Yhdessä loimme jälleen upean talvisen flamencojuhlan! Kiitos kun olit mukana.

*Andrés Marín piti esiintymistensä lisäksi suositut tanssikurssit keskitasolle ja edistyneille/ammattilaisille Helsingin flamencofestivaalilla helmikuussa. Lisää festivaalista sivuilla 4-17.
Kuva: Auli Kaartinen.*

Kunnianosoitus laululle

Vanguardia Jonda. Andrés Marín, tanssi; David Lagos, La Tremendita, laulu; Salvador Gutierrez, Antonio Rey, kitara; Antonio Coronel, perkussiot. Savoy-teatteri 18.2.

Andrés Marín toi Helsingin Flamencofestivaalille teoksen, jossa vanhat ja nykyään harvoin esitettävät flamencolaulut yhdistyvät tuoreella tavalla musiikkiin ja innovatiiviseen liikkeeseen. Marín on tämän hetken omaperäisimpiä flamencotanssijoita. Savoyssa nähty teos Vanguardia Jonda on hänen tutkimusmatkansa

perinteisen laulun, flamencossa vaikuttaneiden hahmojen ja abstraktin avantgarden välillä.

Laulutermit "atrás" (laulaa "takana" eli tanssille) ja "alante" (laulaa "edessä" eli solistina) heittävät tässä tanssiteoksessa iloisesti kuperkeikkaa. Laulu on nyt pääosassa – sekä muutamissa täysin laululle omistetuissa että myös tanssituissa kappaleissa. Marín tuo laulajat useaan otteeseen aivan lavan etuosaan ja tanssii itse takanurkassa, hakien jatkuvasti inspiraatiota kahden laulajan hyvin erilaisista tyyleistä. Hän pysähtyy usein kuuntelemaan, antaen laululle sen ansaitseman tilan. Tanssi on harkittua, virtaviivaista; jalkatyö musiikkia.

Sisäänpäin kääntynyttä tanssia ja symboliikkaa

Marín ei etsi helppoja aplodeja tai muutenkaan pyydä yleisöltä mitään. Hän on välillä jopa poissaolevan tuntuinen, omassa maailmassaan laulun ja musiikin sisällä. Kaikki lavalla tapahtuva on kuitenkin pienintä yksityiskohtaa myöten mietitty yleisöä varten; teosta on helppo ja miellyttävä seurata, vaikka väliin onkin vaikea pysyä monitasoisen kerronnan tasalla. Symboliikkaa on piilotettu joka kappaleeseen, kuitenkaan sitä korostamatta, mikä mahdollistaa esityksen seuraamisen myös ilman taustatietoja. Tosin itse olisin mieluusti lukenut käsiohjelmasta jonkinlaista alustusta, mikä olisi auttanut saamaan esityksestä enemmän irti. Nyt moni asia jäi arvailujen varaan. Etenkin käsiohjelmassa koko-

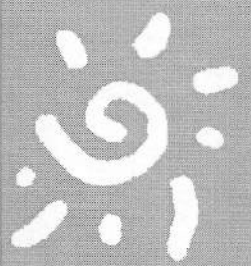
naan mainitsematta jäänyt, nauhalta tullut **Ligetin** musiikki painostavan tunnelman luojaan tonámaisen solean taustalle jäi kokonaisuudessa irralliseksi.

On harmi, että Savoyssa ei voitu toteuttaa kaikkea teoksen vaatimaa tekniikkaa. Esityksen aloittanut si-guiriya-martinete toimi nytkin kyllä hyvin Marínin tanssiessa letrat lähes paikallaan vaihtaen paikkaa joka letran jälkeen, valaistuksen ja tunnelman muuttuessa letrojen mukana. Savoysta puuttuivat vain jo kappaleen nimessäkin (Metales) mainittu: kolme metallilevyä, joiden päällä tanssittuna äänimaailmassa on martinetele tunnusomaisesti sepän pajaan ajatukset vievä sointi. Myös valaistus oli toteutettu nyt vaatimattomammin kuin aikaisemmin näkemilläni keikoilla. Silti yksinkertaiset mutta tehokkaat valoratkaisut yhdessä laulajien ja muusikoiden omaperäisen lavalle asettelun kanssa saivat aikaan erilaisia mielikuvia joka kappaleeseen, pitäen silmien mielenkiinnon yllä läpi esityksen. Erikoista, ettei valosuunnittelijaa oltu mainittu käsiohjelmassa.

Nautintoa kaikille aisteille

Erityisesti kahden laulajan esittämä fandango oli visuaalisesti kaunis. Muutama harkittu yksityiskohta: lavan etuosaan tuodut tuolit, laulajien asennot ja paikkojen vaihdot letrojen välillä. Kaikki toteutettuna luonnollisesti ja rauhallisesti, viemättä huomiota itse laulusta ja musiikista. Fandango olikin musiikillisesti yksi illan helmistä. Espanjan rakastetuimpien ja flamencoille niin tuttujen runoilijoiden, "vuoden 27 sukupolven" **Federico García Lorcan**, **Rafael Albertin** ja **Miguel Hernándezin** teksteihin pohjautuvat letrat tulivat kerrankin oikeutetusti esille.

Laulajien vuorotellen esittämät vapaarytmiset fandangos personales, **Tremenditan** fandango de Huelva ja **David Lagosin** fandangos abandonados muodostivat ehjän ja monipuolisen kokonaisuuden. Erityisen nautinnollinen oli Lagosin "Fandango de el Gloria", vaikea, harvoin esitettävä fandango, jossa laulaja joutui viemään kykynsä uhkarohkeasti äärimilleen. Melismojen taidokkaat kiemurat ja viimeiseen remateen asti kantanut voima saivat ansaitusti yleisön kohahtamaan.

Taranto oli toinen illan suosikeistani, kunnianosoitus **Pepe Marchenalle**. **Salvador Gutiérrez** on tehnyt uskomattoman kauniin musiikin Marchenan taranta- ja mineralettojen ympärille, jotka David Lagos tulkitsi koskettavasti. Falsetamainen ja yllättävän rytmikäs säestys toimii

ikään kuin kertosäkeenä, tuoden modernin otteen vanhoihin letroihin. Virtuosoimainen tekniikka palvelee tanssia ja näennäisen ilmeetöntä tulkintaa, jonka silmät paljastavat tulevan sydäimestä. Marchenan sanoitus kuvaakin ehkä Marínia itseään.

"Soy piedra que a la terrera me arroja la gente.

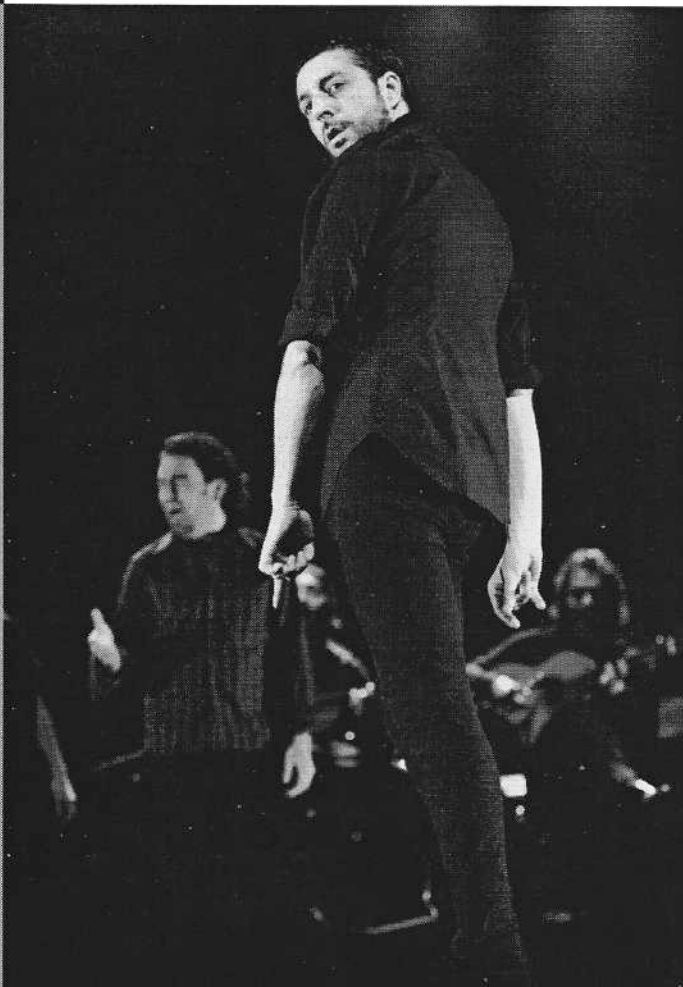
Parezco escombros por fuera pero al llegar a romperme hay metales de primera."

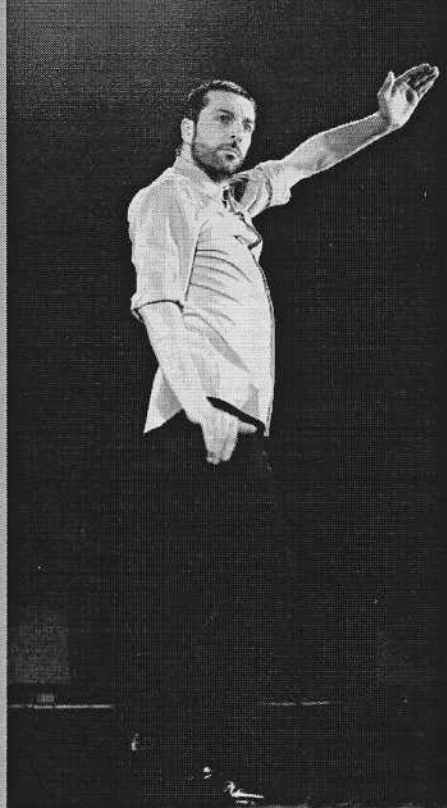
"Olen kivi, jonka ihmiset heittävät maahan.

Kuoreni näyttää kivimurskalta, mutta jos menen rikki, löytyy sisältäni jalometalleja."

Maija Lepistö

Tunnelmia teoksesta
Vanguardia Jonda.
Vier. sivulla ja oik.
Andrés Marín. Ylh. La
Tremendita. Kuvat:
Mervi Ahlroth.

Ganivet hämmensi

Ganivet – Kirjeitä Satumaasta.

Taiteellinen johto, musiikki ja ohjaus Ramón Maronier, tanssi ja koreografiat Erika Alajärvi, Tove Djupsjöbacka, Maija Lepistö, Katja Lundén, Kaari Marín, Anna Palmio, Hannele Tuomipuu, Andrés Marín; laulu David Lagos, Antonia de Córdoba, Cinta Hermo; kitara Ramón Maronier, Calle Suomivuori; kosketinsoittimet Visa-Pekka Mertanen, perkussiot Karo Sampela, laulu ja flyy-geli Roni Martin, äänitaide Jaap Klevering, saksofoni Hepa Halme, Sakari Kukko, Kai Olander; performanssitaitelija Willem Wilhelmus, video-taide Tomasz Szrama. Savoy-teatteri 17.2.2006

Flamencokitaristi **Ramón Maronierin** kokoama multimedia-spektaakkeli oli kirjavuudessaan hämmentävä kokonaisuus. Teos käsitteli suomalaista sielunelämää musiikin, tanssin, liikkuvan kuvan ja performanssitaitteen keinoin. Tätä kaikkea tarjottiin lähes täydelle Savoy-teatterille yhtäaikaaisesti. Välillä tuli tunne kuin olisi katsonut kolmea tv-kanavaa samaan aikaan. Runsaudenpula yllätti katsojat, jotka eivät tienneet, mihin päänsä kääntää, kun elämyksiä sateli joka rintamalta. Yhteennitovana teemana oli suomalaisuus, tietenkin flamencon keinoin.

Angel Ganivetin vuonna 1905 julkaistun Suomalaiskirjeitä-teoksen ympärille ideoitu ilta käsitteli suomalaista kulttuuria maahanmuuttajan näkökulmasta. Suomessa vuodesta 1997 asunut Ramón Maronier oli pyytänyt 21 taiteilijaystäväänsä tuomaan teokseen oman näkemyksensä.

(Oik.) Ganivet, Kirjeitä Satumaasta esitteli näyttävän taiteilijajoukon, vasemmalta Cinta Hermo, David Lagos, Calle Suomivuori, Hepa Halme ja Chiqui. Ramón Maronieria kukittaa hänen poikansa Anton. (Ylh.) Ganivetin roolissa nähtiin Andrés Marín Espanjasta. Kuvat: Mervi Ahlroth.

Yli puolet illan taiteilijoista oli suomalaisia. Heidän tulkintansa eivät enää rajoittuneet suomalaisuuden tutkimiseen vaan muodostuivat vastaväitteiksi vuonna 1898 kuolleen Ganivetin kirjoituksille. **Hannele Tuomipuun** kirjoitukset olivat sitä näkyvimmillään. Tuomipuu oli kirjoittanut Ganivetille vastineen, joka julkaistiin kokonaisuudessaan käsiohjelmassa.

Konsertti alkaa taustalle heijastetuilla sitaateilla Ganivetin kirjasta. On aivan hiljaista. Kohta mukaan tulevat Tuomipuun oivaltavat vastaukset. Tekstien nopea rytmitys ja

suoraan yleisöön suunnatut valot tekevät lukemisesta kuitenkin lähes mahdotonta. Tekstien vyörytystä täydessä hiljaisuudessa jatkuu pinaavan pitkään.

Valosuunnittelu tai sen puuttuminen on muutenkin käsittämättömyyden tähtenä mittaluokan teoksessa. Kaiken paljastavat valot eivät ole varsinkaan tanssille eduksi. Oivaltava valosuunnittelu olisi loihittanut esityksen kokonaisilmeestä aivan toisenlaisen, tuonut lisää syvyyttä.

Illan tähti, **Andrés Marín**, esiintyy heti introssa lyhyellä buleriakselilla. Sen jälkeen hän antaakin odottaa

(Ylh.) Andrés Marín suomalaisten flamencotanssijoiden ympäröimänä, vasemmalta Hannele Tuomipuu, Tove Djupsjöbacka, Kaari Martin, Katja Lundén ja Erika Alajärvi. (Alh.) Erika Alajärven ja Hannele Tuomipuun vahva kohtaaminen. Kuvat: Mervi Ahlroth.

itseään. Vaan eipä hätää! Suomessa riittää loistavia, ilmaisukykyisiä tanssijoita omastakin takaa. Kaikki seitsemän tanssijatarta esittäytyy alun koomisessa kohtauksessa yhdessä hollantilaisen performanssitaiteilija **Willem Wilhelmuksen** kanssa.

Sen jälkeen muut poistuvat jättäen **Tove Djupsjöbackan** yksin lavalle. Illan ensimmäisen solistin paikka ei ole helppo, mutta mikä yllätys! Piskuinen Djupsjöbacka kantaa roolinsa ja loistaa tanssillaan. Sitä vastoin myös katsomon puolella touhuava Wilhelmus alkaa pian ärsyttämään – vaikka lankakerä- ym. temput ovatkin paikoitellen hauskoja. Kokonaisuuden seuraamista se kuitenkin häiritsee. Varsinkin tanssiesitysten intensiteetti kärsii.

Musiikin säveltämisestä vastaa pääosin Maronier itse. Hänen musiikkinsa on modernia flamenco, josta kuuluu säveltäjän oma historia: hollantilaisuus ja Suomessa vietetyt vuodet. Maronierin tyyli on lyyristä ja maalailevaa, rytmistä vaan ei räiskähtelevän yllätyksellistä. Kaiken kaikkiaan musiikki kantaa vahvasti läpi illan. Suuri kiitos siitä kuuluu loistaville muusikoille. Perkussionisti **Karo Sampela** on kivijalka, jonka päällä kokonaisuus lepää.

Saksofonistit **Hepa Halme** ja **Sakari Kukko** laajentavat soundi-

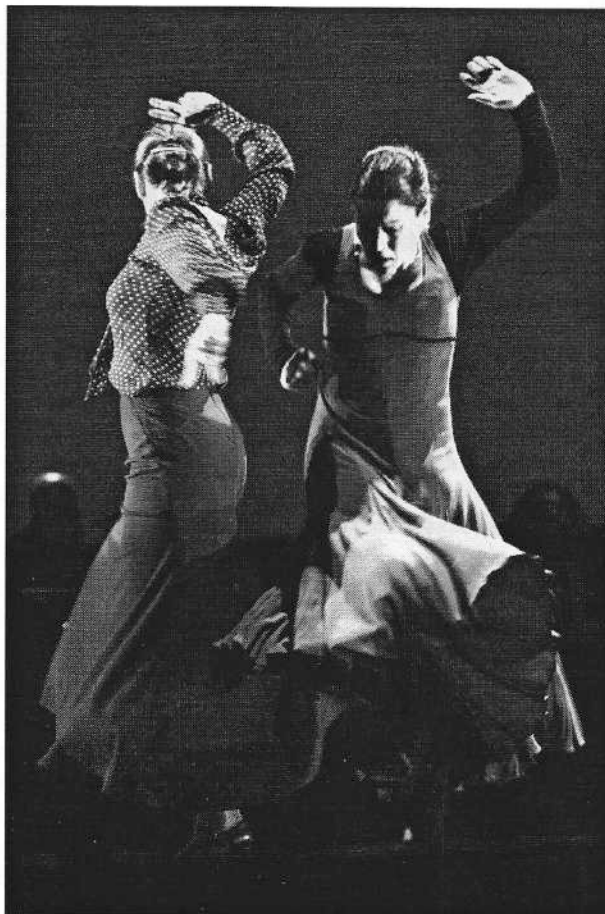
maailman toisiin ulottuvuuksiin. Siksi ihmettelenkin, miksi Maronier on pyytännyt tuon taseisia soittajia mukaan käyttäen silti useissa kohdin nauhamusiikkia. Ilmeisesti aikaa harjoittelulle ei jäänyt, ainakaan soittajien tasosta ei toteutus ole voinut jäädä kiinni.

Puolalaisen **Tomasz Szraman** taustalle heijastamat lyhytelokuvat ovat stereotypioistaan huolimatta hauskoja. Parin ensimmäisen kappaleen aikana ikkunan takana pyristelevä perhonen kai symbolisoi satumaahan halajavaa suomalaista: ”vaan siivetönnä en voi lentää, vanki olen maan”. Sitä pyristelyä ja ulos tuijoteltua jatkuu aivan ahdistavuuteen saakka. Se kai on tarkoituskin. Samaan aikaan **Katja Lundén** osoittaa tanssillaan, että eiköhän ne ikkunat ole jo aukaistu kohti manner-Eurooppaa. Lundénin tanssima seguiriyas on mehukas ja hallittu. Osoitus siitä, että ei täällä enää

pelkkiä slaavilaisia kansantanhuja vedetä. Samoin seuraava tanssi on pysäyttävä. **Anna Palmio** on soolosaan vauhdikkaampi kuin aikoihin. Tanssi on itsevarmaa ja taidokasta. Sitä on ilo katsella.

Hämmennyn hetkeksi, kun isokokoinen mies kävelee lavalle. Teknikko vai joku hullu? On aivan hiljaista. Kukaan ei uskalla reagoida. Nyt se räplää jonkun vempelen verhon takaa. Hei, tämä on sittenkin osa esitystä! Mies on hollantilainen **Jaap Klevering**. Hän saa kaikulaiteen avulla mikrofoniin suhisemalla aikaiseksi vaikuttavan kuuloisen tuulimaiseman. Tähän maisemaan tanssivat Hannele Tuomipuu ja **Erika Alajärvi** unenomaisen dueton. Se oli seesteinen ja mukavan ilmava hetki muuten niin kiihkeätempoisessa illassa.

Suomalaisen juomakulttuurin kuvaaminen tyhjenevien oluttuoppien ja tuijotusten avulla menee klišeisyydessään jo äärimmäisyyksiin, tosin kekseliäästi. Szraman videopätkät toimisivat oivallisesti irralli-

sinakin, vaikkapa musiikkivideoina. Saman aiheen musiikista vastannut **Roni Martin** on tavoittanut jotain ainutlaatuista tulkitessaan tientoksen flyygelillä – suomeksi! Selkeä kannanotto herra Ganivetille. **Kaari Martinin** flyygelin alle päätynt, vai pitäisikö sanoa sammunut, tanssi-soolo on humoristinen, taidokas ja kerää hurjat aplodit.

Myös seuraava pätkä on todella hauska. Kaikki seitsemän tanssijatar-
ta ryntää lavalle pikkuryttöinä leik-
kimään colombianan tahtiin. Naiset
osoittavat olevansa myös oivia näyt-
telijöitä. Jäätelön syönti on jo silkkaa
komediaa.

Illan toiseksi viimeisenä numero-
na on riehakas alegrias, jonka taitu-
rimaisesta tanssista vastaa Sevillassa
asuva **Maija Lepistö**. Bändissä vai-
kuttavat espanjalaiset **Antonia de**
Córdoba, **David Lagos** ja **Chiqui**
sekä Tove Djupsjöbacka palmaksissa.
He saavat aikaan sellaisen meiningin,
että kyllä muistaa, mistä flamenco on
kotoisin. Antonian ja Davidin jaleot
sekä Chiquin rasguedot siivittävät
Lepistön konekiväärikoputuksia. Ilta
olisi jo voinut päättyä näin riemuk-

Ristiriitaisia taidekokemuksia

Ganivet – Kirjeitä Satumaasta 17.2.

Helsingin flamencofestivaalilla nähtiin tänä
vuonna teoksia, jotka herättivät ristiriitaisia
tunteita ja ajatuksia yleisön keskuudessa.
Perinteisen flamencon asemesta flamenco-
yleisö kohtasi joukon nykytaiteen eri muotoja,
uudistuksia ja kokeiluja. Sinänsä hyvien
uudistushalujen motiivia ja toteutusta pitää
mielestäni arvioida siinä, missä minkä tahansa
monitaiteellisen teoksen. Pelkän flamenco-
osaamisen arvioiminen ei mielestäni riitä
silloin, kun puhutaan koko illan näyttämöteok-
sista.

Ramón Maronierin suunnittelema ja ohjaama
Ganivet – Kirjeitä Satumaasta piti sisällään
tanssin ja uuden flamencomusiikin lisäksi per-
formanssia, videotaidetta, multimediaa, tekstiä
sekä populaarimusiikin ja flamencon fuusiota.
Kun teos sisältää näin paljon eri elementtejä,
keskeiseksi kysymykseksi nousee, miten eri
taidemuotojen yhdistäminen onnistuu. Mitä
sellaista eri taidemuotojen yhdistäminen tuo
teokseen, mihin ne yksinään eivät pysty? Miten
flamencon ammattilaiset onnistuvat sekä oman
ammattikuntansa edustajina että rooleissaan
ohjaajina, lavastajina ja dramaturgeina?

Taiteiden välisiä rajoja ylittäviä teoksia on
Suomessa nähty jo pitkään niin nykytanssin,
teatterin kuin kuvataiteenkin saralla. Lavalle
tuotu videokamera tai kankaalle projisoitu
kuva ovat tulleet tutuiksi viime vuosina, eikä
niissä ole pitkään aikaan ollut mitään erityisen
kokeellista. Multimediankin keinoin on varmasti
mahdollista rakentaa vaikuttavaa ja kokonais-
valtaista näyttämötaidetta, mutta ilman sisällö-
listä yhteyttä näyttämön tapahtumiin ja teoksen
eri osa-alueisiin se vaikuttaa päälleliimatulta.
Ei päästä puusta pitkälle, jos röyheliiset pal-
lomekot korvataan digitaalisilla nykyisyyksillä
(vrt. HS 16.2.06).

Ganivet – Kirjeitä Satumaasta ei pystynyt
hyödyntämään yksittäisten eri alojen taiteilijoi-
den panosta. Teoksen ohjaus ja dramaturgia
tuntuivat hatarilta. Monet näyttämölliset
ratkaisut jäivät arvoituksiksi: Kuka lavalla sattui
milloinkin olemaan ja miksi? Miten kankaalle
heijastettu kuva kommunikoi tanssijoiden ja
muusikoiden kanssa? Oliko lavan reunalla
häärivällä performanssitaiteilijalla jokin yhteys
teokseen? Miten teksti selvensi käsiteltäviä
teemoja ja kenen näkemyksiä, tekstejä ja
ajatuksia milloinkin tulkittiin? Kaiken kaikkiaan
esiintyjiä ja ideoita oli liikaa. Tämän vuoksi itse
pääasiaa, tanssia ja musiikkia, oli suorastaan
hankala seurata. Suuri osa kiinnostavista
koreografioista ja musiikista jäi epämääräiseltä
tuntuneen yllirunsauden varjostamaksi.

Teosta kiusasi alusta loppuun epäohjonmu-
kaisuus ja sekavuus. Teoksen tunnelma ja
niin sanottu punainen lanka jäivät hahmottu-
matta. Olisiko tässä nyt sitten pitänyt nauraa
vaiko itkeä? Viimeisessä Letrassa (4/2005)
peräänkuulutettiin harrastajien vastuuta lajissa
etenemisessä sekä esiintymisessä. Suomalai-
nen flamencoyleisö on kokemukseni mukaan
kulttuurisesti valveutunut, ja siihen kuuluu
monia eri taiteen alojen ammattilaisia. Myös
flamencoammattilaisten tulisi tuntea vas-
tuunsa esiintyvinä taiteilijoina sekä tunnistaa
oman ammattilaisuutensa rajat. Kokeiluille ja
uudistuksille sallittakoon jatkossakin mah-
dollisuutensa, mutta tehtäköön se harkitusti,
ammattimaisesti sekä hyvin harjoitellusti!

Alina Sinivaara
taiteen maisteri,
flamencon harrastaja

Katja Lundén (ylh.)
loisti *siguiriyassa*,
Maija Lepistö (oik.)
alegriaksessa. Kuvat:
Mervi Ahlroth.

kaisiin tunnelmiin, mutta viimeinen yllätys on vielä näkemättä.

Kun **Reijo Taipaleen** vuonna 1964 levyttämän Satumaan ensi tahdit kajahtavat ilmoille hypähtää sydän rinnassani. Tuohon **Unto Monosen** ikivihreään liittyy niin paljon mielikuvia suomalaisuudesta, että eipä olisi voinut osuvammalla kapaleella iltaa lopettaa. Marín astuu kuninkaan elkein lavalle ja vetää biisin rutiininomaisesti läpi. Taitavaa, vaan enemmänkin Marínin tasoisel-ta taiteilijalta sopisi odottaa.

Ihmettelen suuresti, miksi ihmessä Satumaastakin oli valittu nauhaversion? Illan bändi olisi helposti voinut versioida sen modernisti ja tehdä päätöksestä todellinen grande final! Marínkin olisi näin voinut saada tulkintaansa enemmän henkeä.

Konsertti oli lievästä sekavuudesta huolimatta nautittava kokonaisuus – täynnä fantastisen upeaa tanssia hienon musiikin siivittämänä. Joku ehkä kiinnostui Ganivetin hauskaasta kirjastakin ja sen luettu-aan löytää sieltä vielä itsensä.

Voin vaikka vanhoa, että poistuessani näin parven aitiassa Ganivetin haamun. Siellä se istui hihittelemässä suomalaisille, jotka eivät sadan vuoden aikana ole muuttuneet päät-kääkään. Vai olemmeko?!

Tommi Virtanen

Ajatuksia vai tunteita?

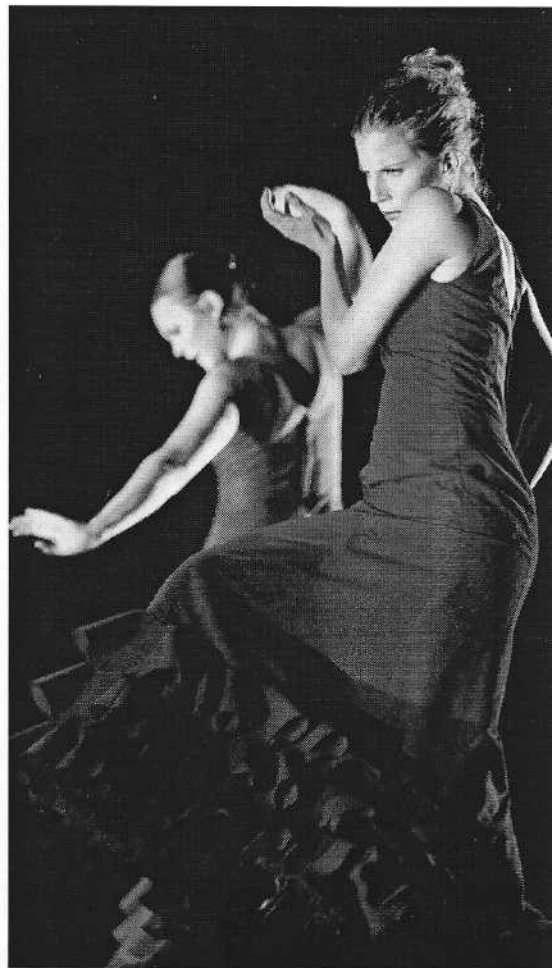
Compañía Kaari Martin: Kerro minulle sade.

Koreografia: Kaari Martin, musiikin sävellys ja runot: Roni Martin, maalaukset: Richard Kautto, ohjaus Kaari ja Roni Martin, laulu-osuuksien sovitukset: Rafael Jiménez "Falo", tanssijat: Beata Alving, Kaari Martin, Ann Sehlstedt; äänitys ja miksaus Roni Martin, puvustuksen suunnittelu: Teresa Ackalín, valosuunnittelu Vinski Viholainen. Muusikot ääniraidalla Edin Bahtijaragic (haitari), Rafael Jiménez "Falo" (laulu, perkussiot), Anniki Jessen (klarineti), Krista Kosonen (runonlausunta), Arcadio Marín (kitara), Ramón Maronier (kitaraimprovisaatio), Kaari Martin (palmas, kuoro, scat*), Roni Martin (piano, perkussiot, laulu, basso jne.), Rauli Rantanen (cajón, kitara), Sanna Salmenkallio (viulu), Pablo Suárez (piano). Savoy-teatteri 16.2.2006.

Kaari ja Roni Martinin uusin yhteinen flamencoteos "Kerro minulle sade" sai ensi-iltansa Helsingin IX flamencofestivaaleilla. Ennakkoon teosta oli mainostettu paljon, ja Savoy-teatteri olikin lähes loppuunmyyty. Itse lähdin katsomaan teosta suurella mielenkiinnolla – onhan rakkaus teemana aina kiinnostava ja tunteita herättävä. Minussa esitys herätti kuitenkin enemmän ajatuksia ja kysymyksiä kuin tunteita.

Erityisen suuren vaikutuksen minuun teki **Roni Martinin** musiikki sekä lyriikan kauneus. Olisin mielelläni kuullut runot tekijänsä itsensä suomeksi laulamina, ja mielellään vielä livenä, vaikkei **Rafael "Falo" Jiménezin** laulussa mitään vikaa ollutkaan. Suomenkielisenä ja myös tekijöilleen henkilökohtaisempana olisi koko teos päässyt lähemmäksi myös yleisöä.

Teoksen tanssiosuus oli erinomaisesti treenattu. Ruotsalaiset tanssijat **Ann Sehlstedt** ja **Beata Alving** olivat omaksuneet liikemateriaalin, ja yhdessä treenaaminen näkyi. On-

*Kaari Martinin herkkää ilmaisua.
Kuva: Mervi Ahlroth.*

gelma oli lähinnä siinä, että pienikokoisen **Kaari Martinin** tyyli ei sovi huomattavasti isokokoisemmille Sehlstedtille ja Alvingille. He olivat selvästi taitavia ja varmoja tanssijoita, mutta eivät pärjänneet koreografille. Toisaalta myöskään heidän pehmeytensä ja naisellisuutensa ei päässyt oikeuksiinsa Martinin koreografiasa. Yksitotisuus ja huumorintajuttomuus vaivasivat myös hauskemmiiksi aiottuja osuuksia.

Rakkautta ja elämää muutoksen hetkellä kuvaavan teoksen seitsemäs-

sä episodissa oli paljon kiinnostavia ratkaisuja, mutta tietynlainen levottomuus, jatkuva edestakainen liike lavalle ja pois oli raskasta katsottavaa. Kaari Martinin koreografiat olivat kekseliäitä, rytmisiä ja toimivia. Martin on muokannut flamencoä omanlaisekseen ja omiin tarpeisiinsa sopivaksi. Teokseen sävelletty musiikki toimi ja tuki liikettä. Selvästi sekä muusikko-säveltäjä Martin että tanssija-koreografi Martin tulkitsivat samaa teemaa, vaikka lähtökohta olikin eri.

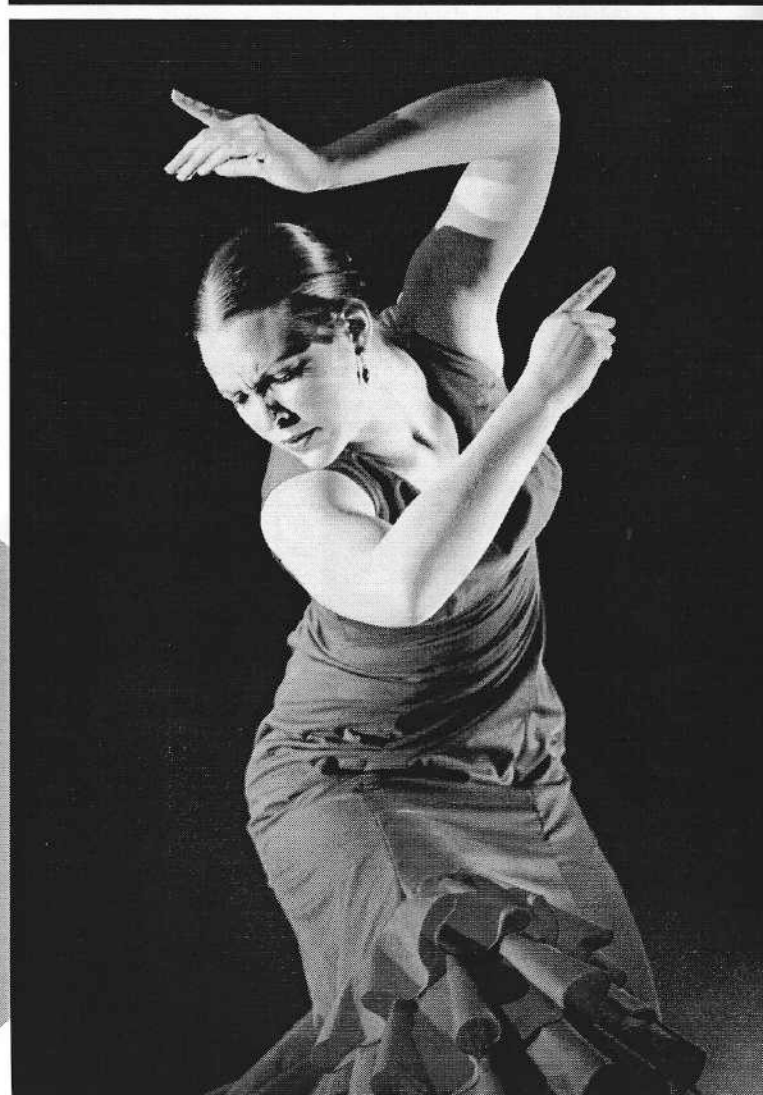
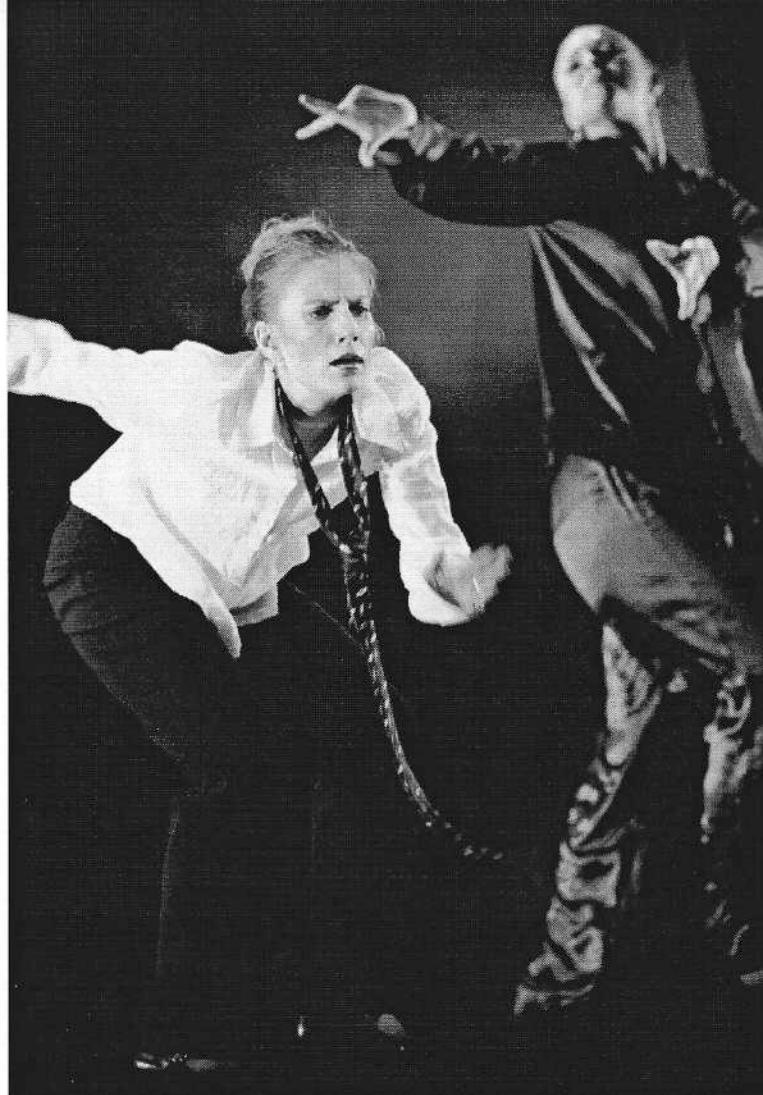
Vinski Viholaisen valosuunnittelu sekä **Teresa Ackalínin** suunnittelemat puvut täydentyivät taustaan heijastetuilla **Richard Kauton** maalauksilla. Erityisesti takaa tulevat, voimakkaat, lähes sokaisevat valot olivat hieno ratkaisu. Ackalínin puvut olivat kauniita ja naisellisia. Parhaimman kokonaisuuden tanssi, musiikki, valaistus, puvustus ja taustan maalaus saavuttivat kuudennessa episodissa, jonka siguriyas rokkasi.

Teoksen suurin ongelma oli siinä, ettei se toiminut teoksena. Omina osuuksinaan jokainen episodi oli mielenkiintoinen, ehkä kertovakin, mutta kokonaisuutena seitsemästä osiosta puuttui punainen lanka. Ehkäpä tämä osien samanaikainen samankaltaisuus ja irrallisuus sai lopputuloksen tuntumaan vaimealta, jopa tunteettomalta. Hienot yksittäiset elementit – musiikki, tanssi, valaistus, maalaukset ja puvustus – jäivät toistensa varjoon, eivätkä ne yhdessä päässeet sille seuraavalle tasolle, jolla ne olisivat täydentäneet toisiaan.

Milena Urmas

*scat = termi joka esimerkiksi jazzmusiikin yhteydessä kuvaa laulua, jossa käytetään tekstin sijasta merkityksettömiä tavuja.

*Kravatit liehuen ja
helmat hulmuun, Kaari
Martin (ylh.) ja Ann Sehl-
stedt (alh.) teoksessa
Kerro minulle sade.
Kuvat: Mervi Ahlroth.*

Flamenco ja Metallimadonna

TEKSTI JA KUVA: TOMMI VIRTANEN

Helsingin Flamencofestivaalilla ensiesityksen saaneessa Kerro minulle sade -teoksessa on tervolalaisella kuvataiteilija **Richard Kautolla** näpkinsä pelissä. Hänen maalaamiaan tauluja heijastetaan esityksessä tanssijoiden taustalle. Konsertin ohella oli Kauton Sateenkaaren väärä pää -näyttely esillä Savoy-teatterissa koko helmikuun.

Richard Kautto (s. 1968) ajautui 80-luvulla normaalia muuttovirtaa uhmaten Lappiin. Pohjoisen elämänrytmiin hän viehättyi siinä määrin, että pitää Rovaniemeä henkisenä kotikaupunkinaan enemmän kuin Helsinkiä. Tervolan Louelle Kautto muutti avopuolisonsa kanssa viime keväänä ja siellä suurin osa näytellyn kahdestatoista taulusta on syntynyt. Välillä hän on oleskellut niin Ylitorniolla kuin **Timo K. Mukan** synnyinkylässä Pellon Orajärvellä. Myös Kemin vireä teatterielämä on inspiroinut laajasti kulttuurin kentällä sukkuloinutta taiteilijaa.

Töillään Kautto ottaa kantaakin, mutta syyt maalaamiseen ovat paljon itsekkäämmät. ”Kyllä se on ihan puhdas onnistumisen ilo. Kun saa sen näköisen työn johon on tyytyväinen, niin siitä tulee hyvä mieli. Pyrin välttämään filosofointia taiteestani. Tietenkin pyrin ottamaan kantaakin, mutta teoksen täytyy toimia myös puhtaasti esteettiseltä pohjalta, että se tavoittaa ihmiset”, hän selittää.

Rovaniemen taideympyröissä aktiivisesti vaikuttaneen Kauton toisenä työnä on jo kotvan aikaa ollut taidekritiikkien kirjoittaminen Lapin Kansaan. Kirjoittaminen on ollut Kautolle tärkeä kanava ilmaista itseään jo lapsesta saakka – murrosiän haave oli tulla kirjailijaksi. Se ei tosin ole yllättävää, kun vanhemmat vaikuttivat kustannuslalla ja tutta-

vaperheisiin kuului kirjailijoita. Kuvien tehtailun Kautto aloitti kirjojen kansia suunnittelemalla. ”80-luvulla pienyrityksissä tuli tehtyä kaikenlaista höyrymyllymenetelmällä. Ei ollut tietotekniikkaa ja kaikki kuvat täytyi tuottaa itse”, mies kertoo. Varsinaista muuta koulutusta hän ei ole kuvataiteen alalle saanutkaan.

Ensimmäisen näytellyn Kautto piti yksitoista vuotta sitten – nyt niitä on kertynyt jo kymmeniä. ”Välissä tuli tehtyä kauheasti muuta. Aina kuitenkin olen palannut maalaamisen pariin, kun on ollut hiljaisempia hetkiä elämässä, kuten työttömyys-

jaksoja. Kehittymisprosessi kesti pitkään ennen kuin ryhdyin ajattelemaan näyttelyitä. Semmoinen maisemien maalailu Ylitorniolla oli enemmän harrastelua”, mies kertoo.

Virikkeet töihinsä Kautto löytää usein luonnosta. Samoilu on miehen intohimo, ja Lapin luonto loputon inspiraation lähde. Tai sitten kimmokeen voi antaa kirpputorilta löydetty esine, kuten näytellyn töissä toistuva Madonnan kipsireliefin muovimuotti.

”Hyvin usein lähdän ihan puhtaasti kokeilemisen kautta. Rupean työstämään yhtä tällaista teemaa, ja

jos se herättää reaktioita ihmisissä, niin sitä kannattaa jatkaa”, selittää Kautto. ”En perustele, mikä se pointti on. Jos joku haluaa nähdä Madonnen uskonnollisena merkityksenä, se sopii.” Kautolle se symbolisoi positiivisten humanien asioiden edistämistä maailmassa.

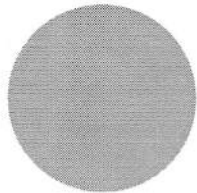
”Tekemisen kannalta on tärkeää, että ympäristö on virikkeellinen. Olen joskus asunut harmaassa lähiössä, siellä ideat loppuu nopeasti. On helppo ymmärtää, miksi vanhoista metropoleista, kuten Prahasta, tulee suuria taiteilijoita. Siellä on niin valtava määrä visuaalisia virikkeitä kuten vanhat kirkot ja rakennukset. En usko, että omasta päästä pystyy täysin ammentamaan. Suomalaisen taidekentän yksi ongelma onkin se, että täällä liikaa plagioidaan ja tehdään oman pään sisältä väkisin eikä katsota ulospäin”, tilittää Kautto.

Mutta mistä ihmeestä flamencoyhteydet tulevat, ehkä ihmettelet. Syy löytyy perhepiiristä – Kauton sisko on tanssija-koreografi **Kaari Martin**, joka on luonut Kerro minulle sade -teoksen yhdessä miehenensä **Roni Martinin** kanssa. Yhteistyö pikkusiskon kanssa sujui isoveljen mukaan kitkatta molemminpuolisen kunnioituksen vallitessa. Itse asiassa Martin käytti samaa konseptia jo vuonna 2001 Bernarda Alban talo -esityksissä. Aloite yhteistyöstä lähti tälläkin kertaa sisaren puolelta Kauton teosten inspiroidessa uuteen teokseen.

Ensi kertaa Kauton töitä ei gallerioiden ulkopuolella nähdä. ”Minulla on ollut pyrkimys tehdä yhteistyötä muiden alojen taiteilijoiden kanssa. Sitä kautta taiteilijoita saadaan enemmän esiin ja se antaa yleisöllekin enemmän”, tilittää mies, joka inspiroituu raskaasta dramaattisesta rock-musiikista. Mötörheadin metallilogoa nahkaliivissään kantava taiteilija inspiroituu niin slovenialaisesta Laibachista kuin kiteeläisestä Nightwishistäkin.

”Taidetta ja kulttuuria tarvitaan. Se vie maailmaa eteenpäin. Ihmisen pitää voimistella älyllisesti pystyäkseen suhtautumaan itseensä ja maailmaan. Taiteella on mielenterveydellisesti eheyttävä vaikutus, ettei kaikki ole pelkkää saippuaopperaa ja urheilua”, Kautto kiteyttää.

Mainiota klubiohjelmaa

Klubi-ilta.
Jouni Meriläinen, Taija Tyrväinen, Anette Åkerlund sekä Hehkuma (Helsinki) ja La Pandilla (Oulu). Ravintola Piano
15.2.2006.

*Laulun voimaa. Anna Murtola ja Katariina Widenius Oulusta (ylh.), Anette Åkerlund, Jouni Meriläinen ja Taija Tyrväinen Helsingistä (alh.).
Kuvat: Auli Kaartinen.*

Helsingin Rauhankadulla sijaitseva ravintola Piano on osoittautunut mainioksi paikaksi flamencoväen pirskeille. Helsingin festivaalin ilto-ohjelmat aloittanut klubi-ilta täytti Pianon festivaalia kauan odottaneista harrastajista. Upean, ja vieläpä täysin kotimaisin voimin toteutetun musiikkitarjonnan lisäksi yleisö pääsi nauttimaan hyvistä viineistä ja tapaksista. Illan esityspuolen aloittivat solealla pari La Pandillan (joka bändinä esiintyi myöhemmin) jäseniä: **Joonas Widenius** (kitara) sekä **Anna Murtola** (laulu). Murtolan upea, matala ääni täytti koko tilan ja yllätti monet, sillä laulajan sirosta olemuksesta ei ollut osannut päätellä äänen sävyä. Wideniuksen kitarointi oli raikasta, perinteitä kunnioittavaa

ja selkeän ammattimaista. Tientos-tangos svengasi varsin mukavasti ja yleisö oli myyty.

Seuraavaksi esiintyi helsinkiläiskokoonpano, jossa lauloivat **Anette Åkerlund** ja **Taija Tyrväinen Jouni Meriläisen** kitaroinnin säestämänä. Ensimmäisenä Anette lauloi soleán. Aneten ääni on kauniin kuulas ja hän laulaa tunteikkaalla tavalla. Espanjan kielen ääntämiseen ja paino-

tukseen tosin kannattaa vielä hakea lisää mallia levyiltä ja paikan päältä. Taijan laulamassa alegriaksessa oli kunnolla meininkiä. Taija on omaksumunut hyvin flamencolaulun tyylin ja osaa käyttää hienosti vivahteita ja vaihtelua laulussa hyväkseen. Jouni säesti varmalla otteella. Tästä setistä jäi edellisten lisäksi mieleen hieman käsistä karannut, mutta muuten todella onnistunut Romance de los Peregrinos, jossa Anette ja Taija lauloivat kauniisti yhdessä ja välillä hauskaasti kikkaillen.

Pienen hengähdystauon jälkeen lavalle astui niin ikään helsinkiläi-

*Helsinkiläisen
Hehkuma-yhtyeen mies-
energiaa (ylh.): Tuomas
Skopa, Ossi Raippa-
linna, Tommi Virtanen
ja Joonas Sainio, sekä
naisenergiaa (vas.): Anne
Virtanen, Tove Djupsjö-
backa ja Milla Härmä.
Kuvat: Auli
Kaartinen.*

nen Hehkuma. Yhtye soittaa oman määrittelynsä mukaan suomalaisia populaarimusiikkia modernilla otteella, vaikutteita on haettu niin flamencosta kuin afrikkalaisesta musiikistakin. Ohjelmistossa on sekä omia että sovitettuja sävellyksiä. **Tommi Virtanen**, joka on ilmeisesti jonkinmoinen bändin isähämmö, soittaa kitaraa ja laulaa. Muut jäsenet ovat **Tuomas Skopa** (kitara, laulu, cajón, kahvikupit), **Ossi Raippa-**

linna (djembe), **Joonas Sainio** (kitara, laulu, e-bow), **Anne Virtanen** (laulu, tanssi, palmas), **Milla Härmä** (laulu, tanssi, palmas) ja **Tove Djupsjöbacka** (cajón, viulu, tanssi, taustalaulu, palmas).

Hehkumalla oli hyvä draivi päällä, he ovat selvästi innostuneita tekemisestään. Laulujen teemat ovat suuria: Kuolema, Isänmaa, Armo, mutta teemojen käsittely aika minimalistista eikä ryppyotsaista. Tyyli-

lajeissa on vaihtelua; he osaavat sekä villitä että koskettaa. Kohokohtia Hehkuman setissä olivat tehokkaaksi osoittautunut Petturi-biisi (soinut päässäni säännöllisin väliajoin nähtyäni Hehkuman Tampereen flamencoviikolla viime kesänä) ja Milla Härmän kaunis laulu kappaleessa Balladi. Musiikkiin istutetut tanssinpätkät sopivat hyvin kokonaisuuteen. Anne Virtasen tunteikas tanssi toimi hyvin etenkin Balladissa. Annen liikekieli on modernia ja jäntevää – vaihtelua sekä ilmaisun että liikkeen intensiteetissä tosin kaipaasi enemmän. Millan tanssi on kehittynyt paljon ja flamencomaisempaan suuntaan, mutta klubi-illan koreografiaa vaivasi rauhattomuus. Toven bulerías-pätkä oli, kuten aina, nautittavaa katsottavaa.

Illan viimeisenä, muttei todellakaan vähäisimpänä soitti festivaalin oululainen vieras, La Pandilla-flamencobändi, joka oli erittäin positiivinen yllätys. Liian harvoin suomalaiset flamencot eri puolilta maata käyvät toisillaan kylässä ja tekevät yhteisprojekteja. Illan aloitaneiden Wideniuksen ja Murtolan lisäksi bändissä musisoivat **Pekka**

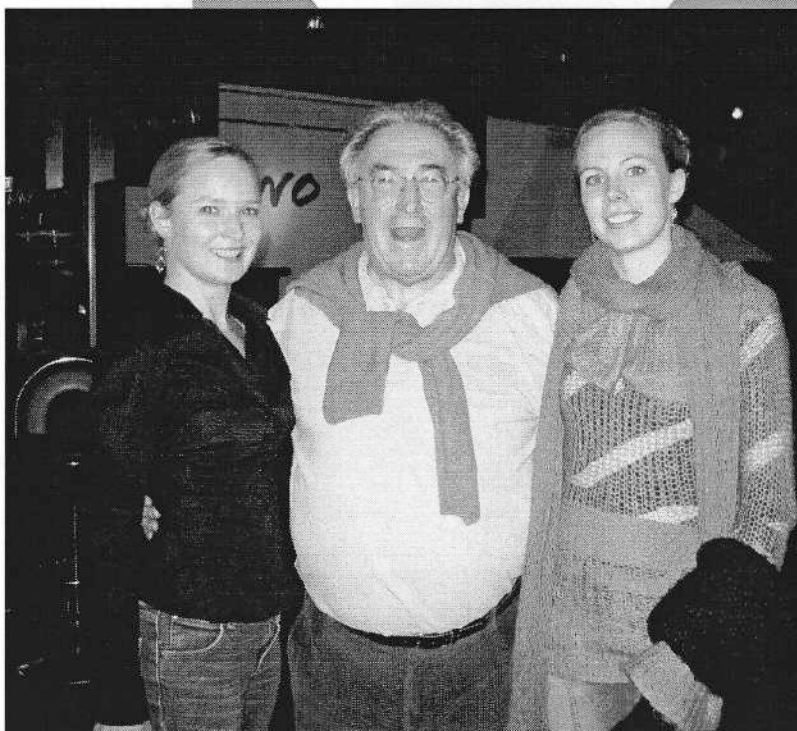
Elsilä (huilu, palmas), **Pauliina Kauppila** (perkussiot, palmas) ja **Katariina Widenius** (perkussiot, palmas). Lisäksi La Pandillalla oli vierailijanaan tanssija **Katja Lundén** Helsingistä. Bändin monipuoliseen settiin kuului niin alegriasta, soleáa kuin verdialestakin. Parhaiten jäi minulle mieleen tangos – vaikka olenkin puolueellinen tangos-hullu – siinä bändi laulajaa ja tanssijaa myöten mielestäni onnistui parhaiten. Kappaleet olivat mielenkiintoisia ja bändi soitti yhteen hyvin. Murtolan tumma ääni oli edelleen upea ja erityisen taitavaa oli myös Pekka Elsilän huilunsoitto. Kaikki hoitivat tonttinsa kunnialla – tosin nopeassa buleriaksessa kyllä kaipaisi tämäkin pop-poo (as we all) lisää harjoitusta.

Kaiken kaikkiaan ilta oli mielestäni todella onnistunut. Ainoana miinuksena pitäisin sitä, että monet kaikkosivat koteihinsa esitysten jälkeen ja Pianoon jäi juhlimaan vain pieni joukko innostuneita. Lieneekö syy sevillanasten puuttumisessa, sillä lauantai-illan päätösbileissä sevillanasten soidessa tanssilattialla oli paljon innokkaita pyörähtelijöitä, Espanjan suurlähettiläs mukaan lukien.

Sanna Lehtinen

Oululainen La Pandilla hurmasi myös helsinkiläisyleisön. Vasemmalta Pekka Elsilä, Joonas Widenius, Anna Murtola, Katariina Widenius ja Pauliina Kauppila. Kuva: Auli Kaartinen.

Myös Espanjan suurlähettiläs Antonio García Abad viihtyi festivaalin päättäneessä illanvietossa, tässä Emilia Ahon ja Maija Lepistön seurassa. Kuva: Anne Lamberg-Laitinen.

Lapsiflamecut

nostattivat tunnelman kattoon

Lasten flamencofestivaali. Esiintyjinä Helsingin Tanssiopisto (op. Milena Urmaksen), Porin Flamenco-opisto (op. Maria Kause), Tampereen Flamencoyhdistys (op. Sari Pikkarainen), Tanssikoulu Baila Baila (op. Marianna Verdecia), Airoso (op. Lehti Kostabi), Tanssikoulu Blue Flamenco (op. Emilia Aho, Lotta Lantto, Anja Loikala, Katja Lundén). Kulttuurikeskus Caixa 11.2.

Alma la princesa. Milena Urmaksen oppilaat Helsingin tanssiopistosta fandangon tahdissa. Kuva: Auli Kaartinen.

Lasten flamencofestivaali järjestettiin Helsingin flamencofestivaalin yhteydessä jo toista kertaa. Yleisösuosio taisi hiukan yllättää järjestäjätkin, liput loppuivat kesken ja seisomapaikoillekin oli runsaasti tunkua. Erityisen ilahduttavaa oli nähdä yleisössä aikuisia flamencoja lapsineen – näin varmistetaan lajin tulevaisuus nuoremassa polvessa.

Esiintyjä oli jälleen useammas- ta kaupungista Suomessa ja lisäksi myös tällainen ryhmä. Ohjelmanumeroissa näkyi tyylejä laidasta laitaan, perinteisestä flamencosta mustalaistansseihin ja modernimpaan juonelliseen flamencoon. Olikin erittäin mielenkiintoista nähdä, miten eri opettajien ja koulukuntien tyyli näkyivät lapsiryhmien esityksissä.

Helsingin Tanssiopiston, Tanssikoulu Baila Bailan ja Tampereen Flamencoyhdistyksen ryhmät esittivät kukin yhden kappaleen. Helsingin Tanssiopiston tytöt pääsivät hurmaavasti esille prinsessojen fandangossa. Baila Bailan lapset bailasivat rumban tahtiin, kuten myös Tampereen nuoret. Tampereen ryhmässä huomasi sen, miten uusi asia lapsiryhmä siellä on, mutta hyvä että uskaltautuivat mukaan esiintymään jo tässä vaiheessa! Toivottavasti nuorten kollegojen näkeminen inspiroi heitä jatkamaan flamencon parissa.

Perinteisintä flamencoa edusti jälleen kerran loistavasti Porin Flamenco-opiston suuri ryhmä **Maria Kausen** johdolla. Vuosi vuodelta voi aina vain todeta, miten hyvin porilaiset asiansa osaavat! Ryhmät olivat hyvin harjoitettuja ja meininki korkealla. Erityisesti jatkoryhmän tangoksesta jäi hyvä mieli. Hiukan ihmettelin musiikinvalintaa pienimpien lasten rumbassa (suomalaista popmusiikkia), sen sijaan **Ricky Martinin** Maria-kappale toimi hyvin myös flamencokuvioissa, vastustamattomin ”un, dos, tres” -huudoin varustettuna.

Tällainen Airoso-ryhmä esitti sekä perinteisempää flamencoa että pari mustalaistanssia. Mustalaistanssit istuivat kokonaisuuteen ihan suhteellisen hyvin, varsinkin kun niitä pohjustettiin ryhmän johtajan, **Lehti Kostabin** haastattelulla. Tanssillisesti ne eroavat kuitenkin erittäin paljon flamencosta. Flamencotansseista caracoles oli erittäin siististi

harjoiteltu, vaikka välillä oli turhan- kin paljon välineurheilua tuolien ja huivien kanssa. Tangos ja rumba olivat myös onnistuneita, mutta olisi ehdottomasti kannattanut sijoittaa eri lailla kokonaisuuteen – peräkkäin esitettynä ne söivät aika lailla toisiaan.

Helsingiläinen Blue Flamenco edusti oivaltavasti mielestäni juuri Helsingille tyypillistä flamencoa pienellä juonellisella näyttämöteoksella. Näyttämökuvakin tuntui välillä melko sekavalta, kun mukaan piti mahtua kaikki koulun lapsiryhmät samaan aikaan. ”Päärooleja” esitti erityislahjakkaiden lasten ryhmä. Myrskytuulen (**Heidi Loikala**) ja Pakkasen (**Miro Leppälä**) kaksintaistelu flamencon keinoin oli teok-

sen kohokohtia, mutta tällä kertaa jäi erityisesti mieleen **Sandra Kurki** ja hänen pollea sisään tulonsa, siinä oli todella flamencon voimaa. On mielenkiintoista, miten suuremmat koulut ja kauemmin lasten flamencon opettaneet ovat vieneet jo esityksensä varsin pitkälle ja varsin erisuuntiin. Yhteistä esim. Porin ja Blue Flamencon esityksille oli kuitenkin yhdessäolo flamencon keinoin, useita lapsiryhmiä kannustamassa toisiaan.

Kokonaaisuudessaan lasten flamencofestarista tuli jälleen onnistunut tapahtuma, josta kiitokset järjestelyistä vastanneille **Anja Loikalalle** ja **Eija-Liisa Linnapuomikanelle**. Risuja sen sijaan Caisan henkilökunnalle, jotka tekivät useita virheitä musiikin ajoittamisessa ja soittivat musiikkia lähes jatkuvasti aivan liian kovalla volyymillä. Eikä volyymiä laskettu vaikka yleisön joukosta huomautettiin asiasta useamman kerran! Yleisön joukossa oli myös aivan pieniä lapsia, jotka eivät ansaitse volyymiä kipurajalla.

Tove Djupsjöbacka

Perinteisestä moderniin. Ylimpänä Airoso-ryhmä Tallinnasta, keskellä Porin flamenco-opiston nuorimpia edustajia, alhaalla helsinkiläinen Tanssikoulu Blue Flamenco. Kuvat: Auli Kaartinen.

Taloudenhoitajan murheita ja iloja

Elämässä on aina vastakkaisuuksia: murheita ja iloja. Festari on nyt tältä vuodelta ohi, onneksi: koska siinä on ollut pakertamista yllin kyllin. Ukkoni on jo monen kuukauden ajan toivottanut minulle hyvää (työtä) mennessään "ihmisten ajoissa" nukkumaan minun jäädes-
säni keittiön pöydän ääreen seurustelemaan festarilaskelmien kanssa. Mutta aina lopulta myös hienoinen suru hiipii puseroon, kun läm-
minhenkiset, vaatimattomat taiteilijavieraamme lähtevät omille maille, kuten itämaan tietäjät vanhan kirjoituksen mukaan.

Mutta on sitä sitten ihan maallisiakin murheita kuten pääsyliput ja maksujen eräpäivät. Joudumme ilmeisesti muuttamaan lipun-
myyntiämme siten, että ensi vuonna jäsenlip-
pujen myynti lopetetaan noin viikkoa ennen konserteja. Sen jälkeen lippuja saa normaaliin hintaan Lippupalvelusta. Tiedotamme tästä
kyllä hyvissä ajoin ja ilmoitamme tarkat päivämäärät, joiden jälkeen jäsenhintoisia lippuja ei enää saa. Syy menettelyyn on hyvin yksinkertainen: festarilla on niin paljon asioita tehtävänä, ettei esim. luotonantoyhtiönä
toiminen onnistu ilman ylimääristä työvoimaa, johon tähän mennessä ei ole ollut suurempaa
tunkua tai edes vaivaksi asti.

Useimmat jäsenemme ja muut asiakkaamme varaavat ja maksavat lippunsa huolellisesti ja ajoissa, mutta valitettavasti joukkoon aina mahtuu sellaisiakin, jotka eivät ole yhtä tun-
nollisia sitoumuksissaan. Lippupalvelustakin on varatut liput lunastettava melko lyhyessä
ajassa – liekö viikon kuluessa uhalla, että varaus muutoin peruuntuu. Ja tällainen tuntuu olevan käytäntö muidenkin lippuja välittävien
tahojen kanssa. Tietääkseni konserttiin ei

saa lippua ellei sitä ole maksettu – tai saatu vastikkeetta.

Festarin kannalta on ollut olennaista samoin kuin omaa työtäni helpottavaa se, että meillä on ollut erinomaiset lipunmyyjät, Auli Kaartinen ja Aura Ettala, koska itse en liiku "piireissä" kuten edeltäjäni Eija-Liisa Linnapuomi-
Kanerva. Lämmin kiitos teille, Auli ja Aura, hyvästä työstä ja täsmällisistä tilityksistä! Aika muuttuu ja toimintatavat sen mukaan.

Ihan muuten vain ajattelin kertoa teille senkin, etten minä tai me (= hallitus) kiusallamme määrää näitä jäsen- tai kurssimaksujen eräpäiviä johonkin tiettyyn päivään, joka ei sitten sovikaan hyvin yhteen opintotukien tms. kanssa. Mutta näihinkin on syynsä: rahaa tarvitaan erityisesti tiettyinä aikoina festaripalk-
kioihin, lentolippuihin ym. Jos jäsenmaksun maksaa jotakuinkin ajoissa eikä juuri festarin
alla, ehtii saada jäsenmaksutarransa ennen festaria ja on taas oikeutettu tämän vuoden jäsenetuihin. Silloin minun aikani "pyhitty" festari-
kiireille, kun on jäsenet palveltu alta pois.

Jäsenmaksuista tulikin vielä mieleeni, että tun-
netekos sellaisia flamencoja kuin Ilona Ahokai-
nen tai Mika Piipponen? Minä kaipailin heidän osoitteitaan, jotta voisin lähettää jäsenkortin ja
tämäkin Letran heille. Fonecta Finderissa ja Enirossa heitä tuntui olevan niin monta, etten
mitenkään voi soitella heille kaikille ja kysellä: oletkos sinä sellainen, joka on maksanut
Helsingin Flamencoyhdistyksen jäsenmaksun? Olen minä sitäkin tehnyt, jos vaihtoehtoja on
ollut vain kaksi tai kolme. Joskus arvauskin on
osunut kerralla oikeaan.

Kilvoitelkaapas tunnollisesti myös salivuokrien maksamisessa! Älkää myöskään karatko
Espanjaan tai muualle peñan avain muka-
nanne!

Marmatukselta edellä oleva teistä vaikuttaa, mutta ottakaa asia asiana. Kaikki ei kuitenkaan
ole niin synkkää. Rakastan lukuja ja normaali-
listi tulen hyvin niiden kanssa toimeen. Yöai-
kaan kerrostalossa asuessa ei niiden kanssa
saakaan riidellä, kun muut nukkuvat.

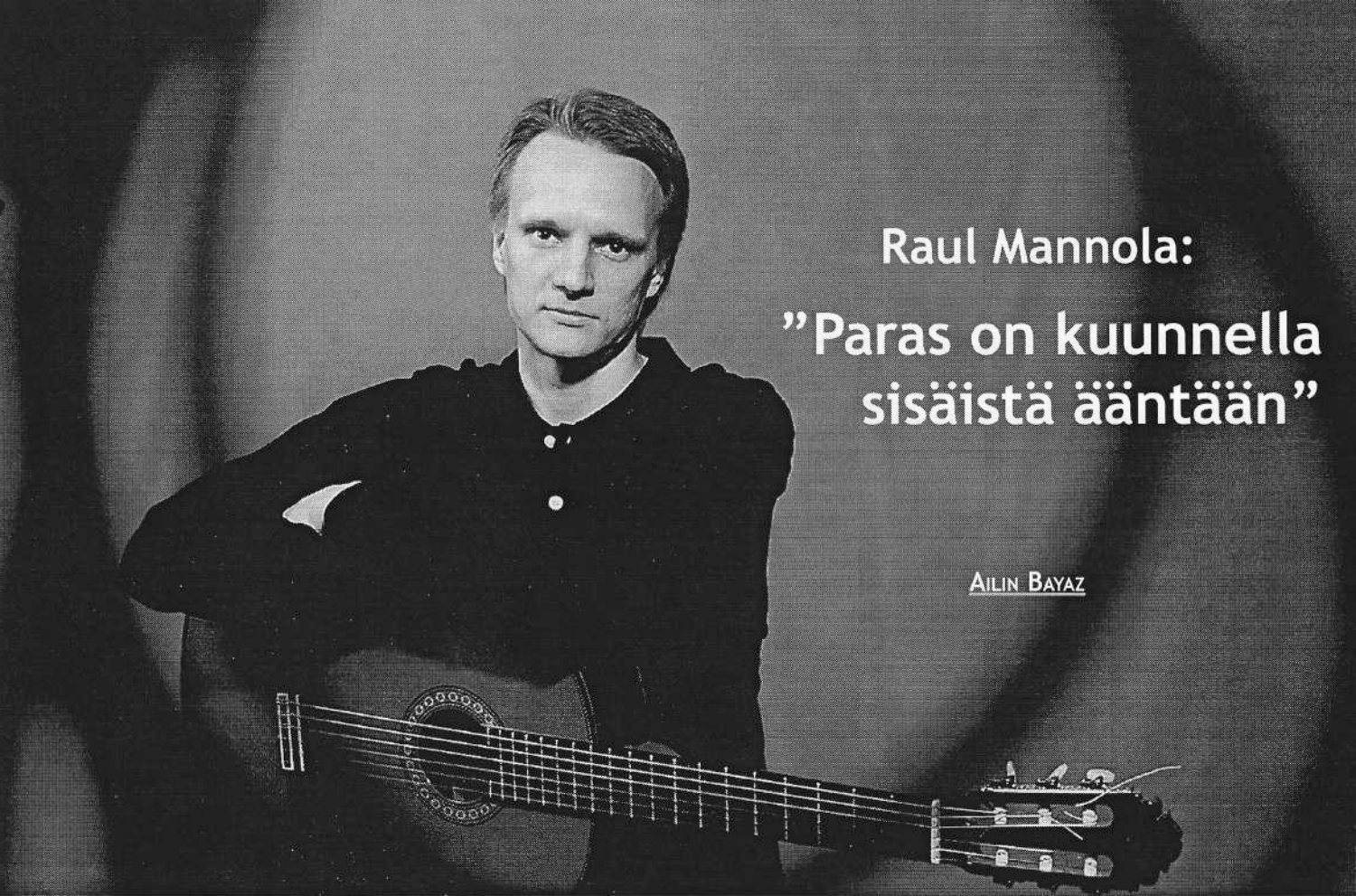
Mutta tarjosi festarimme minulle ainakin kaksi ilonaihetta. Molemmat olivat oikeastaan
tähtihetkiä, mutta saatte itse arvioida, kumpi
niistä oli minulle tärkeämpi: saada nähdä
pääkonserttimme artistina kauan kaipaamani
Andrés Marín ja kukittaa hänet vai nähdä ja
saada todistusaineistoa siitä, että festarimme
on enenevässä määrin löytänyt paikkansa
ihmisten sydämissä (ja kukkaroissa).

Anne Lamberg-Laitinen

Taloudenhoita-
jan ilo: Savoy-
teatterin ulko-
ovi lauantaina
18.2.2006.

Kuva: Anne Lam-
berg-Laitinen.

Loppuunmyyty
Loppuunmyyty
Loppuunmyyty

Raul Mannola:

”Paras on kuunnella sisäistä ääntään”

AILIN BAYAZ

Raul Mannola on suomalaisille flamencoille tuttu hahmo jo vuosien takaa. Ansioluettelosta löytyy neljä omaa levyä, Córdoba Mora -yhtye, yhteistyö espanjalaisten flamencolaulajien kanssa ja paljon muuta. Parhaillaan Mannola asuu Córdobassa ja opiskelee flamencokitaraa Córdoba konservatoriossa. Säännöllisin välein hän kuitenkin käy Suomessa konsertoimassa, kuten marraskuussa Guitarras del Norte -trion kanssa. Letra pääsi kyselemään Raulin kuulumisia ja näkemyksiä flamencosta.

Miten tutustuit flamencoon?

Olin soittanut kitaraa noin seitsemän vuotta kun menin Kulttuuritalolle kuuntelemaan konserttia, jossa soitti kuuluisa kitaratrio Paco de Lucía, John McLaughlin ja Al Di Meola. Näin Pacon ensimmäistä kertaa silloin, ja kiinnostuin tietysti flamencosta, jota en ollut aikaisemmin kuullut. Mutta Pacon soitto oli niin vaikeata ja toisesta maailmasta, ettei tullut mieleenkään alkaa itse harjoitella. Varsinainen kipinä tuli kun löysin erään sukulaisen levyhyllystä Charo de la Islan levyn. Häntä säesti Pacon isovelji Ramón de Algeciras. Laitoin levyn soimaan, ja ihan ensimmäisistä kitaran rasgueoista

alkaen, puhumattakaan siitä kun laulaja alkoi laulaa, koin elämyksen, että tämä on se mitä haluan tehdä. Ja menetin mielenkiinnon kaikkien muuhun musiikkiin!

Kenen oppilaana aloitit?

Ei silloin kukaan Suomessa opettanut flamencokitaraa. Olin tottunut ottamaan levyiltä ylös mm. jazzkitaristien sooloja, joten opiskelin levyiltä, tosin hieman huonolla menestyksellä. Tutustuin pidempään flamencon kanssa tekemisissä olleisiin aficionadoihin, esimerkiksi kitaristi **Ossi Aaltonen** soitti erittäin hyvin. Sain häneltä nuotteja ja soi-

teltiin yhdessä. **Reijo Sahlakarilla** oli siihen aikaan Suomen paras flamencolevykokoelma. Hänellä oli lähes pari metriä pitkä kokoelma laululevyjä! Menin hänen luokseen mukanani kuusi tuntia tyhjiä kasetteja. Eli opiskelin enemmänkin kavereiden avustuksella.

Minä vuonna aloitit?

Jaa-a! Siitä on niin kauan... Olisiko se ollut vuonna 1982.

Entä kenen oppiin hakeuduit Espanjassa?

Menin elokuussa 1986 ensimmäistä kertaa Espanjaan, ja sain kuulla että Córdoba konservatoriossa oli flamencokitara oppiaineena. Siellä oli **Manuel Cano** -niminen herra Granadasta, joka oli hyvin tunnettu ja arvostettu vanhemman polven konserttoija, solistisoittaja. Olin vuoden hänen ryhmätunneillaan. Se oli aika epävirallista, vaikka olikin konservatoriossa, eikä opetus ollut kovin muodollista. Ryhmässä oli viisi tai

kuusi, ja opettaja lähinnä kommentoi oppilaiden soittamista. Tärkeintä oli, että tapasin siellä muita soittajia. Eniten opin hengaillemalla soittajien ja laulajien kanssa.

Oliko siellä muita ulkomaalaisia?

Ei siihen aikaan vielä.

Kerrotko jonkun muiston ensimmäiseltä Espanjan-matkaltasi?

Matkustin Espanjaan bussilla ja jäin pois Barcelonassa. Matka kesti kolme päivää. Andalusiaan saavuini 14. elokuuta, Puente Geniliin, jossa on edelleenkin jokavuotinen flamencofestivaali. Se on muuten yksi parhaista, suurimmista flamencofestivaaleista Andalusian saarissa. Saavuini sinne Valenciasta täpötäydellä aamujunalla kahdeksan aikaan. Olin yhteensä kolme vuorokautta nukkumatta, joka on toistaiseksi ennätyseni (ja toivottavasti jääkin siihen!). Juna oli vanhanaikainen, niitä joissa oli kuuden hengen hyttejä. Seuranani oli eräs Ranskassa asuva Córdoban mustalainen. Soitin kitaraa ja juteltiin kaikenlaista, eikä siellä nukkua voinut. Seuraava yö meni festivaaleilla. Siellä lauloivat **Camarón de la Isla**, **Manuel Mairena**, **Luis de Córdoba** ja **Fosforito**, *entre otros*. Seuraavana yönä tämä kaveri kutsui minut Córdoban lähelle Alcolean lähiöön erääseen toiseen flamencojuhlaan. Kun lopulta pääsin hostalin sänkyyn, niin nukuin varmaan vuorokauden yhteen menoon. 40 asteen kuumuudessa. Sellainen oli saapumiseni Espanjaan.

Córdoban konservatoriota pidetään korkeatasoisena oppilaitoksena

- kerrotko hieman sen toiminnasta?

Konservatoriossa on kolme tasoa: Grado Superior, jossa itse opiskelen, Grado Medio sekä Grado Elemental lapsille. Ilmoittauduin pääsykokeisiin kaksi ja puoli vuotta sitten. Koe kesti kolme päivää, ja siihen kuului tanssin ja laulun säestystä, yksinsoittoa, kirjallisia kokeita, säveltapailua ja harmonia-analyysia. Toistaisek-

si tietääkseni koko Espanjassa vain Córdobassa ja Murciassa on Grado Superior -tasolla flamencokitara aineena. Mutta on varmasti vain ajan kysymys, milloin se tulee muuallekin.

Viisi vuotta sitten astui voimaan laki, jonka mukaan jokaista maakuntaa kohti tulee olla vain yksi Conservatorio Superior. Andalusian pinta-ala on melkein kolmannes Espanjasta, ja pienissä pohjoisissa maakunnissa, esim. Cantabriassa ja Pamplonassa, on omat konservatorionsa, eli onhan siinä epätasapaino. Andalusian konservatorio Superior Córdoban lisäksi Sevillassa, jossa ei, outoa kyllä, ole flamencokitaraa oppiaineena. Nämä saivat jäädä poikkeuksiksi laista, koska olivat olemassa jo, ennen kuin laki astui voimaan.

Kerrotko hieman tutkinnosta? Missä vaiheessa opintoja olet?

Tutkinto on neljän vuoden pituinen, mutta tarkoitukseni on suorittaa se kolmessa vuodessa, eli valmistua ensi kesäkuussa. Flamencotutkintoon kuuluvat laulun ja tanssin säestyksen lisäksi flamencon historia, sosiologia, teoria ja transkriptio. Repertuaariin kuuluu "pacollisia" (kuten nimikin vihjaa) Paco de Lucían, **Manolo Sanlúcarin** ja **Rafael Riquenin** biisejä. Neljän vuoden aikana tulee soittaa kaikista tyylilajeista (*paloista*) soolo. Uudempia valinnaisia aineita, mm. jazz-aineista "Reharmonización del Jazz" ja "Fundamentos del Jazz", on myös tarjolla.

Kerrotko jotakin konservatoriooppilaan arkipäivästä?

Viime vuonna torstaisin minulla oli ensin tanssinsäestystunti, sen jälkeen oli jazz-tunti, jolla soitettiin jazzstandardeja. Näiden jälkeen oli tunti, jolla analysoitiin Beethovenin sinfonioita. Tunnit olivat puolentoista tunnin pituisia, eikä ollut mitään välitunteja. Siirryttiin vaan luokasta toiseen. Että aikamoinen kulttuuri-shokki...

Pyritäänkö mielestäsi opiskelijoiden käsitystä flamencosta muokkaamaan tietynlaiseksi?

Flamencosta on ylipäättään paljon vääriä käsityksiä, liittyen ensisijaisesti sen historiaan ja syntyyn. 60-luvun alussa **Ricardo Molina** kirjoitti **Antonio Mairenan** ajatuksista kuuluisan kirjan "Mundo y formas del cante flamenco". Syntyi *mairenismo*-liike. Kirja oli monelle kuin flamencon raamattu. Kärjistäen sanottuna Mairena keksi flamencon historian itse. Lähdetietoja ei kirjassa ole lainkaan, eikä väittämiä ole sen kummemmin perusteltu. Flamencon historiaa ja sosiologiaa on alettu todella tutkia vasta viimeisen 30 vuoden aikana. Flamencosta on kuitenkin olemassa paljon historiallisia dokumentteja ja kirjoituksia. Romantiikan aikana Espanjaan tehtiin matkoja Euroopasta, mm. unkarilainen pianisti-säveltäjä **Franz Liszt** matkusti Espanjaan tutustuakseen musiikkiin. Espanja oli eksoottinen kohde, koska 1800-luvulla elettiin käytännössä vielä kuin keskiajalla.

Yksi tyypillinen väärä käsitys liittyy lauluääneen. Ajatus käheästä mustalaisäänestä syntyi vasta 1960-luvulla mairenismon aikana. Ensimmäiset savikiekkokäänitykset tehtiin 1800-luvun lopulla, ja flamencossa on alkuajoista alkaen laulettu puhtaalla äänellä, niin *gitanot* kuin *payotkin*. Tänä päivänä muodissa olevat käheällä äänellä huutavat Camarónin jälkeläiset kuten **El Cigala** ja **Duquende**, ovat aika uusi juttu ilman historiallista pohjaa. Kyseessä on tuskin pelkkä muotijuttu, vaan siihen liittyy varmasti myös identiteettikysymyksiä. Mairenismo nosti rotukysymyksen pintaan ja sitä kautta sai myös vahinkoa aikaan flamencossa. Aikaisemmin *gitano*- ja *payo*-artistit elivät yhdessä samoilla alueilla, alimmissa yhteiskuntaluokissa, joissa flamenco syntyi. Rasismi alkoi ilmetä vasta 60-luvulla.

Keiden muiden kulttihahmojen voidaan sanoa aiheuttaneen flamencon historian "vääristymistä" tai vaikuttaneet flamencon kulkusuuntaan?

Espanjan suurin säveltäjä **Manuel de Falla** tutki flamencoa, mikä oli toki myönteinen asia flamencon kehitykselle. Hän korosti sitä itämaisena musiikkina, vaikka flamenco on ensisijaisesti diatonista musiikkia, eli pohjautuu 7-säveliseen skaalaan, josta länsimaissa käytettäisiin nimeä fryyginen. Tosin antiikin kreikkalaiset käyttivät samasta skaalasta nimeä doorinen; tämä on yksi musiikin historian väärinkäsityksiä. De Falla korosti mikrintervalleja laulussa, hänellä oli aika kansallisromanttinen ja orientalistinen käsitys flamencosta. Onhan flamenco itämaisen kuuloista esimerkiksi verrattuna länsimaiseen klassiseen musiikkiin, mutta ei siinä määrin kuin esimerkiksi de Falla anoi ymmärtää. Flamencolaulussa ei käytetä mikrintervalleja tietoisesti, kuten intialaisessa tai arabimusiikissa. Esimerkiksi arabimusiikissa mikrintervallit on teoreettisesti eritelty. En usko, että siitä varsinaista haittaa on ollut, mutta tämä on toki muokannut käsityksiä.

Voiko olla, että flamencossa niiden käyttö ei ole tietoista siksi, ettei ole kirjoitettu vastaavanlaista teoriaa kuin arabimusiikissa?

Flamencolaulu on kuitenkin siinä mielessä harvinainen, että sitä säestetään kitaralla, joka on tasavireinen soitin. **Federico García Lorca** sanoi joskus, että kitara on länsimaalaistanut flamencolaulun, johon joku toinen vastasi, että flamencolaulu on itämaalaistanut kitaran. Kumpikin pitää varmasti paikkansa, itämainen laulu ja toisaalta kitara tasavireisenä soittimena edustavat aivan eri maailmoja ja musiikkikulttuureita. Jotta ne on saatu yhdistymään, kumpikin on joutanut toisensa suuntaan. Flamencossahan on paljon tällaisia kaukana toisistaan olevia elementtejä, kuten länsimainen harmonia ja itämainen laulu.

El Veneno ja Raul Mannola Savoy-teatterissa. Kuva: Auli Kaartinen.

Yksi vääristynyt käsitys on, että flamenco olisi syntynyt suvuissa ja perheissä, tai että aidointa flamencoa kuulisi jonkun vanhan sepän pajassa tai maatyöläisen tehdessä töitä... Flamencon tyyllilajit ja niiden muoto ja rakenne ovat syntyneet yksilöiden vaikutuksesta. Esimerkiksi caña ja polo lauletaan tänä päivänäkin **Silverio Franconettin** luomalla formaatilla; *salidan* jälkeen tulee kaksi säkeistöä ja lopussa *soleá apolá* tai *soleá de Triana*. **Antonio Chacón** on luonut lähes kaikkiin flamenco-tyyleihin lukuisia eri alalajeja ja variaatioita, jotka ovat yhä merkittäviä. Flamenco ei ole folklorea, vaan se on ollut alusta asti yksilötaidetta. Kansanmusiikkiin ja folkloreenhan kuuluu kollektiivisuus.

Toinen merkittävä asia on, että ensimmäiset flamencotaiteilijat olivat ammattilaisia. 1800-luvun alkupuolella Espanja oli voimakkaasti jakautunut yläluokkaan, jolta ei puuttunut mitään, sekä proletariaattiin, joka eli äärimmäisessä kurjuudessa. Andalusiassa, jossa luokkaerot olivat erityisen korostuneet, oltiin siinäkin suhteessa kaikkein huonoimmassa asemassa. Kun flamenco syntyi ja siitä tuli muotia, ne jotka osasivat laulaa tai soittaa huomasivat, että se on huomattavasti helpompaa työtä kuin pellolla raataminen. Ensimmäiset esityksethän olivat maksullisia yksityisjuhlia señoritoille. Eli käsitykset flamencosta ovat vielä tänä päivänäkin vähän sitä sun tätä.

Harva tutkii flamencon historiaa. Kuinka moni tanssija on täälläkään sitä tutkinut? Mitä tulee Córdoban konservatorioon, niin jokaisessa aineessa on eri opettaja, joten erilaisia käsityksiä on tarjolla. Mutta en ole mitään varsinaista aivopesusysteemiä havainnut!

Onko sinulla oma bändi? Keitä siinä soittaa ja mitä?

Se on tekeillä. Mukana on yksi perkussionistikaveri, joka on länsimaalaisista paras tablansoittaja jonka olen tavannut. Hän on opettanut Intiassakin tablansoittoa.

Minkä nimenen?

Rafael Tejada. Viime helmikuussa minulla oli konservatorion auditoriossa konsertti, jossa hän oli mukana. Tutustuin häneen juuri sopivasti paria viikkoa ennen. Tässä tekeillä olevassa bändissä on hänen lisäksi mukana toinen kitaristi sekä Suomessa asuva vanha huilistiystäväni **Kai Olander**. Eli jotakin orientalismin saattaa olla tulevaisuudessa tekeillä, intialainen tabla... ja arabihuilu! Maaliskuun 22. päivänä esiinnyimme Savoy-teatterissa. Ensimmäinen puoliaika on

perinteistä flamenco laulaja **Antonio Porcuna "El Venenon"** kanssa. Toisella puoliajalla soittamme bändini kanssa modernimpaa, omaa uutta flamencomusiikkiani.

Nimeätkö muutaman kitaristi-esikuvasi, ennen ja nyt?

Kaikki ovat pysyneet samoina alusta alkaen. Paco de Lucía ja Manolo Sanlúcar. Kun aloitin, ensimmäisiä kitaristeja, joita kuulin, oli Ramón de Algeciras – yksi parhaita laulun säestäjiä. Sitten tietysti **Vicente Amigo** ja **Gerardo Núñez** ovat huippuja. Flamencon ulkopuolelta John McLaughlin ja **Ralph Towner**.

Kuka on laulaja ylitse muiden?

Kuten jo ilmi kävikin, tykkään luonnollisella äänellä laulavista, en voi sietää ääntään rikkovia räähkyjiä. Camarónhan lauloi puhtaalla äänellä lukuunottamatta viimeisiä vuosia, jolloin ei enää korkeimpiin ääniin yltänyt kuin huutamalla. **José Menésen** alkuaikojen levyt olivat hyviä, tosin hänellä on kyllä aika käheä ääni. **Lebrijano** on myös hyvä, ja **Chato de la Isla**, joka lauloi hyvin puhtaalla äänellä. Ja sitten vielä **Enrique Morente** – aikamme luovin flamencolaulaja.

Mistä muuten johtuu, että kun flamencokitaran ja -tanssin piirissä on selvästi havaittavissa *contemporáneo*-koulukunta, flamencolaulua tämä "modernisaatio" tuntuu kuitenkin vain laimentavan?

Laulu oli jo flamencon alkuaikoina musiikillisesti hyvin korkeatasoista, tanssia ja kutakuinkin alkeellista kitarasäestystä paljon edellä. Esimerkiksi Chacónin cartageneras- ja malagueñas-variaatioita ei ole kukaan pystynyt pistämään paremmaksi. Camarónkin, vaikka lauloi hienosti, persoonallisesti ja suurella tunteella, karsi laulusta monia hienouksia pois (mm. *cantes de Levante*-paloissa). Tosin onhan yksinkertaistaminen ja olennaisen etsiminenkin tavallaan kehitystä.

Kuka on mielestäsi paras flamencotanssija?

Miehistä **Juan Ramírez**, Madridin mustalainen. Hän oli ensimmäinen tanssija Pacon bändissä, mutta vain vähän aikaa, koska kieltäytyi nousemasta lentokoneeseen. Hänellä jalkatyöskentely on ihan omaa luokkaansa, kuin lyömäsoitin. Yhdessä haastattelussa Ramírez kertoi, että häntä oli kritisoitu siitä, ettei tämä aseta käsiään hyvin (suomennos espanjasta: *colocar bien los brazos*). Tähän hän vastasi: "asetan hyvin jalkani, se on mun juttuni". Naisista **Eva Yerbabuena**, hän asettaa hyvin kädetkin!

Lentopelko taitaa olla aika yleistä flamencotähtien keskuudessa?

Joo, muistan kun tultiin "Myrkyn" (El Veneno) kanssa Suomeen ja olisi saanut suoran lennon, mutta tiistai 13. päivä ei käynyt päinsä. Piti lentää toisena päivänä Madridin ja Pariisin kautta.

Minkäpituisia jaksoja olet Espanjassa asunut?

Ensimmäisellä kerralla olin kolme vuotta, ja nyt olen taas kolmatta vuotta. Siinä välillä oli vuoden pituisia tai lyhyempiä jaksoja, en muista enää! "Yo ya he perdido la cuenta de si vengo o de si voy" ("En enää muista tulenko vai menenkö") kuten eräs letrakin sanoo. Tykkään kovasti flamenconrunoudesta. Esimerkiksi fandangossa pitää pystyä sanomaan viidessä kahdeksantavuuisessa säkeessä koko asia. Eihän se ole sama kuin jos olisi tyhjä sivu käytettävänä. Soleán letroissa ajatus pitää kertoa kolmessa tai neljässä säkeessä.

Miten omat vaatimukset ovat muuttuneet flamencourasi aikana? Mitkä ovat hellittäneet, mitkä korostuneet?

Olen aina ollut aika perfektionisti ja harvoin tyytyväinen itseäni. Mutta ehkä vuosien varrella on tullut rennompi asenne. Ei flamenco ole kuitenkaan niin vakavaa, ja on asioita,

jotka ovat tärkeämpiä. Mutta muuten... samat! Ei armoa, ei pidä ruveta pehmenemään..

Jos vertaat parinkymmenen vuoden takaisia tulevaisuuden näkymiä tämänhetkiseen todellisuuteen flamencokitaristina, mitä näet?

Ihastuttuani flamencoon haaveilin alusta asti asuvani joskus Andalusiassa ja eläväni soittamisella tai jollain flamencoon liittyvällä. En ole sitä vielä täysin saavuttanut, mutta olen lähempänä kuin koskaan. Lienee tarpeetonta mainita, että helppoa se ei ole, mutta tuli nyt mainittua. Sitä voi tiestysti yrittää kuka vaan, mutta.. moni muukaan asia ei ole helppo.

Miten Espanjassa asuminen on vaikuttanut soittoosi?

Vaikea sanoa. Siellä on virikkeitä paljon enemmän, näkee toisia laulajia ja soittajia. Tietysti soittoon vaikuttaa se, kuinka paljon harjoittelee, ja ylipäättään musiikin kuunteleminen. Voi sitä kuunnella levyltäkin, mutta laulua ja tanssia säestämällä ja toisia kuuntelemalla oppii paljon. Täällä se oli välillä aika yksinäistä hommaa. Vaikka levyjä on, niin ainakin minusta tuntui, että sosiaalinen puoli puuttui. Muusikoille on todella tärkeää soittaa toisten muusikoiden kanssa. Että kyllä se varmaan on positiivisesti vaikuttanut. Innostuksen säilyttämisen eteen on saanut tehdä töitä, oleellista on tuntee edistytävänsä aina jollakin osa-alueella, edes pienin askelin.

Mitkä tekijät ovat mielestäsi mahdollistaneet pärjäämisesi Espanjassa?

Jos haluaa tulla esille, niin pitää olla jotakin omaa, jotta erottuu joukosta. Aikaisemmin ajattelin, että se, etten ole kuullut flamenco pienestä pitäen, on haitta. Myöhemmin tajusin, että on etu tuntee muutakin musiikkia. Tiedän harmoniasta, soinnuista ja skaaloista paljon enemmän kuin sikäläiset flamencokitaristit. Nykyään moni on kiinnostunut

flamencon yhdistämisestä muihin elementteihin kuten jazziin. Jos tietomäärä alalta on pieni, niin fuusion tekeminen jää pinnalliseksi, ja sen kuulee. Lisäksi tulee olla kurinalaisuutta harjoittelussa, ei voi soittaa vain silloin kuin huvittaa. Musikaalisuudestakin on apua! Hyvä korva on tärkeä, konservatoriossa huomaa, että klassisilla soittajilla on yllättävän huono korva, koska he ovat aina soitaneet nuoteista. He eivät välttämättä erota skaaloja tai kuule, mikä ääni jossakin soinnussa on. Jos ei tunne laulajan laulamaa variaatiota, eikä tiedä mitä pitäisi soittaa, pitää ottaa korva käyttöön. Jos laulaja lyhentää, pidentää tai muuten muuttaa säettä, tulee olla tosi tarkkana.

Kahden maan välillä asuminen on hyvin rikasta mutta ajoittain vähän raskasta. Olen välillä pohtinut syyllisyydentuntojen keskellä, onko tämä ihan vastuullista elämää vai itsekeskeistä touhua? Palaan aina samaan – ei taida olla muutakaan vaihtoehtoa, kun kerran flamenco tahtoo opiskella hinnalla millä hyvänsä. Onko sinulla kokeneempiana ajatuksia asiasta?

Ainahan joutuu tekemään valintoja elämässä. Monta kertaa ne ovat vaikeita, eikä voi ennalta tietää, onko joku asia hyvä vai huono. Olen tullut siihen tulokseen, että paras on kuunnella omaa sisäistä ääntänsä. Silloin on parhaat mahdollisuudet onnistua. Mielestäni täytyy tehdä niin kuin tuntuu oikealta. Jos ei tee niin, ja huomaa jälkeenpäin, että olisikin pitänyt, se kaduttaa tosi paljon. Mutta jos on tehnyt jonkun asian niin kuin sisäinen ääni on sanonut, ja osoittautuu, ettei se ollutkaan ihan oikein, ei tunnu niin pahalta. Sillä hetkellä on toiminut niin kuin oikealta tuntui ja varmasti siitä on silloin jotakin saanut. Vastoin käymiset ja vaikeat asiatkin tuovat aina jotain hyvää, vain aika näyttää sen. Näin jos ajattelee, niin oma vastuu vähenee ja on rennompi olo. Kaikki on kuitenkin tähtiin kirjoitettu jo ennen meidän syntymää. Se oli ennalta määrätty, näin piti tapahtua.

Oulu Feria

= Onnistunut flamencofestivaali

ANNA MURTOLA

Vuoden 2006 tammikuun vaihtuessa helmikuuksi järjestettiin Oulun ja samalla Pohjois-Suomen ensimmäinen flamencofestivaali, Oulu Feria. Kokonaan yhdeksän päivän ajan pohjoista flamencokansaa rikastuttanut elämys yllätti suosiollaan ja onnistumisellaan järjestäjänsäkin.

Tapahtuman avasivat 28.1. perus- ja jatkotason tanssikurssit, joita olivat saapuneet opettamaan **Fernando** ja **Ana Galán**, jotka myös esiintyivät joka ilta festivaalin espanjalaishenkisessä yhteistyöravintolassa, Torerossa. ”Restaurante Flamenco” -illat vetivät parhaimmillaan jopa yli sata henkilöä illassa yleisöksi paikallisten harrastajien sekä espanjalaisten tähtien esityksille. Oululaiset saivat tutustua flamencoon myös hieman erikoisemmaksi yhteydessä; päivittäin keskustan kävelykatu Rotuaari muuttui flamencokaduksi oululaisen flamencokitaristi **Joonas Wideniuksen** sävellyksen ”La Cara” soidessa suurista kaiuttimista, rytmittäen kaupunkilaisten askelia kauniilla kitaramusiikilla. Tämä kymmenminuuttinen, eri paloja esittelevä ”pienoisteos” saavutti varmasti tuhansia ihmisiä päivittäin.

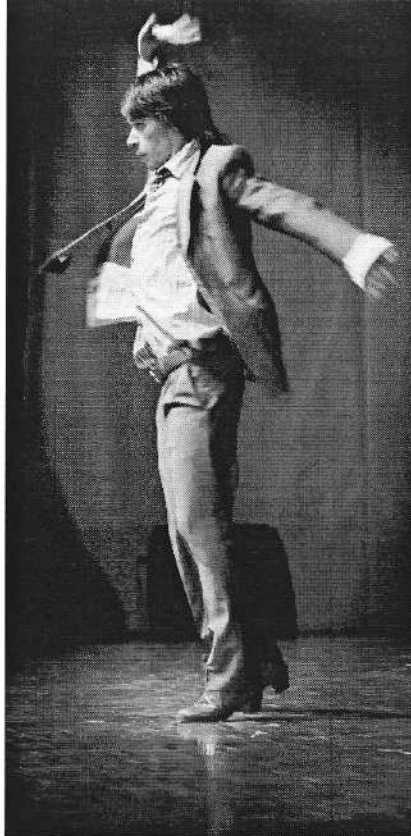
Oulu Ferian varsinaiseen konserttiohjelmaan kuului muun muassa kaksi klubihenkeä musiikkikonserttia ravintola Uudella Seurahuoneella. Cádizista kotoisin oleva sympaattinen kitarataituri **Miguel Ramos** oli tähtenä torstain Kitaran Yössä ja seuraavana iltana hän sai säestettäväkseen nuoren, läsnäolollaan vangitsevan flamencolaulajattaren, **Tamara Tañezin**. Molempina iltoina oli tarjolla myös kotimaista, lähinnä paikallista flamenco-osaamista, kun flamencoyhtyeet Bajo Cero sekä La Pandilla yhdessä helsinkiläisen **Katja Lundénin** kanssa astuivat vuorollaan lavalle. Tunnelmallinen Seurahuone osoittautui oikein sopivaksi paikaksi flamencomusiikkikonserteille, ja monipuolisesta ohjelmatarjonnasta huolimatta yleisöä oli torstain hieppaan alle sadasta perjantain liki puoleentoistasataan.

Perjantain ohjelmaan kuului myös jo hyvin varhaisessa vaiheessa loppuunmyyty yhteiskonsertti Oulu Sinfonian kanssa Madetojan salissa, jossa on tilaa noin kahdeksansataapaíselle yleisölle. Kiiteltä ”Verestä, Viinistä ja Kyyneleistä” –sinfonia-konsertti yhdisti klassista espanjalais-ta musiikkia sekä flamenco Oulun sinfoniaorkesterin saadessa vieraikseen festivaalin espanjalaiset tähdet;

kapellimestari **Alberto Hold-Garridon**, flamencolaulajatar Tamara Tañezin sekä tanssijat Fernando Galánin, Ana Galánin ja **Jose María Castañon** eli "Mawin". Nuori cadí-lainen tanssijalupaus Mawi kunnostautui myös erittäin innoittavana ja lahjakkaana pedagogina, opettaessaan Oulussa alkeistason tiiviskursia.

Oulu Ferian pääkonsertti "Tuli ja Jää" veti samaiseen suureen Madetojan konserttisaliin yhteensä 720 flamencosta innostunutta ja kenties uteliasta konserttivierasta, jotka taatusti viimeistään viimeisen riehakkaan bulerían aikana olivat täysin myytyjä ja flamencokuumeen polttelemia. Viisihenkinen jereziläis-cadízilaisryhmä (Fernando ja Ana Galán, Mawi, Tamara Tañez, Miguel Ramos) todellakin tarjosi oululaisille tilaisuuden unohtaa ulkona paukkuvan "parinkymppinpakkasen"; tunnelma oli käsinkosketeltava ja kuvaava onkin erään yleisössä istuneen kommentti jälkeenpäin: "Ei nämä ihmiset yleisössä ole oululaisia!" Tämä viittanee spontaaneihin, joka puolelta sinkoileviin olé-huutoihin sekä raikuviin, seisaallaan annettuihin aplodeihin – ei ehkä se tavallisin tapa jäyhässä Pohjolassa.

Jäyhyys oli kaukana myös pääkonsertin jatkojuhlista ravintola

Oulu Ferian espanjalaiset vieraat olivat tanssijat Fernando Galán (vier. sivu), José María Castañon "Mawi" (vas.) ja Ana Galán (alh.vas.) sekä laulaja Tamara Tañez ja kitaristi Miguel Ramos (alh.). Kuvat: Pirjo Lempeä.

Torerossa. Juergasta jouduttiin jopa käännättämään ihmisiä ovelta, tilan loppuessa noin seitsemänkymmenen juhlijan jälkeen. Jatkoilla flamencoväkeä tanssitti pitkänlinjan oululainen rumbaa ja sevillanasta soittava Los Rocieros.

Ferian päätöspäivänä sunnuntaina oli lasten vuoro saada oma iltapäivänsä ja Lasten FERIAA kokoontui viettämään n. 80 henkeä Oulun musiikkikeskuksen Tulindbergin saliin. Festivaali päättyi sunnuntaiyöllä flamencohenkisiin jameihin 45-Specialissa, jossa Oulun nuoret flamencot kohtasivat rokkikansan, mitä pidettiin varsin tervetulleena tempauksena. Lienee ensimmäinen kerta kun näillä leveyksillä on rokkibaarin alakerrassa tanssittu sevillanasta!

Oulu FERIA – Pohjoinen flamencofestivaali 2006 oli monessa mieles-

sä ensimmäisten kertojen festivaali; yhteistyö Oulu Sinfonian kanssa, flamencomusiikki keskustan kaduilla, flamencojamit "nelivitosessa"... Oulu FERIA 2006 oli tietenkin myös ehdottomasti ensimmäinen suuremman mittakaavan flamencotapahtuma Pohjois-Suomessa, mutta ei toki jää viimeiseksi. Jokavuotisen flamencofestivaalin järjestelyt jatkuvat jo seuraavaa vuotta varten!

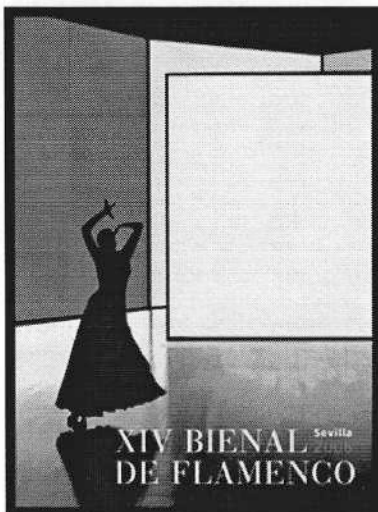
Bienal de Flamenco de Sevilla

MAIJA LEPISTÖ

Tuleva syksy tuo taas mukanaan yhden flamencomailman tärkeimmistä tapahtumista. Joka toinen vuosi järjestettävä jättifestivaali koettaa uuden johdon avulla nostaa taas päätään kahden vuoden takaisen 25-vuotisfestivaalin epäonnistumisten jälkeen.

Vuonna 2004 juhlittiin Sevillan biennaalin neljäsosan vuosisataa kestänyttä taivalta. Ulkoisesti koreaa, paljon mainostettua ohjelmistoa venytettiin lähes koko vuoden ajalle. Biennaali oli läsnä Sevillan kaupunkikuvassa jouluna, pääsiäisviikolla ja Feriassa, sekä lukuisilla espanjalaisilla ja ulkomaisilla festivaaleilla. Varsinainen festivaalikin kesti yli viisi viikkoa. Sinänsä laaja ohjelmisto ihmetytti kuitenkin sisällöltään, niin monien mukana olijoiden, kuin toisten poissaolollaan loistavien taiteilijoiden osalta. Myös tiedotuksen ja aikataulujen kanssa mentiin metsään: osa esityksistä ilmestyi ohjelmaan vasta muutamaa viikkoa ennen ajankohtaa, mikä tietysti tarcoitti puolityhjiä katsomoita, vaikka lavalla oli **Tomatiton** ja **Canalesin** kaltaisia suuria nimiä. Muutamisista peruutuksista ja päivämäärän vaihdoksista tiedotettiin vasta kassojen avauduttua lippujen myyntiintulopäivänä. Huolella laaditut suunnitelmat päällekkäisten esitysten välttämiseksi menivät monella uusiksi ja aamupäivä venyi pitkäksi kahden lipunmyyjäparan yrittäessä palvella satapäistä jonoa yhdessä ai-noassa lipunmyyntipisteessä.

Ohjelmanmuutoksiin vaikutti osaltaan biennaaliin mitenkään liittymätön ulkoilmaooppera Carmen, jonka oli määrä täyttää Sevillan kadut flamencolla osittain samaan aikaan biennaalin kanssa. Kilpailun välttämiseksi biennaalia päätet-

tiin siirtää alkavaksi suunniteltua myöhemmin. Kuukautta ennen tapahtumaa katuoppera kuitenkin peruutettiin, ja biennaalin järjestäjät ryntäsivät täyttämään vapautuneen ajan ylimääräisillä esityksillä, joista yleisö ei kuitenkaan ehtinyt saada ajoissa tietoa.

Historian kallein biennaali

Suurimman negatiivisen kritiikin biennaali sai hurjasta budjetin ylityksestä. Hätäisesti tehty sopimukset ja läpinäkymättömyys toiminnassa selvisivät pian festivaalin loputtua: kaikkien aikojen kallein biennaali oli ylittänyt budjettinsa yli 700 000 eurolla. Puolitoista vuotta myöhemmin, odoteltaessa seuraavan ohjelmiston julkaisua, tapahtuma palasi jälleen lehtien otsikoihin uudella lähes 450 000 euron velalla. Järjestäjät puolustelivat tätä Carmen-oopperan aiheuttamalla, pakon edessä nopeasti tehdyillä sopimuksilla mm. Antonio Canalesin ja **Miguel Povedan** kanssa. Palkkiotaan odottaa kuitenkin vielä myös mm. **Sara Baras**, jonka esitys oli ohjelmistossa alusta alkaen.

Velat jäivät Sevillan kaupungin kulttuuritoimen johtajan **Carlos Marsetin** sekä vuoden 2004 biennaalin johtajan **Manuel Copeten** vastuulle ja johtivat jälkimmäisen erottamiseen. Biennaalin loputtua

alkoikin kiivas syyllisten etsintä ja polemiikki tapahtuman tulevaisuudesta. Järjestäjät ehdottivat festivaalin johdon siirtämistä varta vasten perustettavalle Oficina de Festivales-nimiselle taholle, joka olisi biennaalin lisäksi vastannut muistakin kulttuuritapahtumista. Esitys sai flamencoväen keskuudessa huonon vastaanoton ja hylättiin pian.

Kulttuuriala menettää luottamustaan flamencoon

1,1 miljoonan euron ylitys – budjetissa joka alun perin oli 1,6 miljoonaa euroa – on tietenkin omiaan vahvistamaan yleisiä epäilyksiä flamencon suhteen. Paljon puhutaan siitä, ettei flamenco edelleenkään lueta muiden kulttuuri- ja taidetapahtumien rinnalle yhdenvertaiseksi. Andalusian kulttuuriministeriö on kuitenkin ilmoittanut tukevasa vuoden 2006 biennaalia tuplasti edellisvuotta suuremmalla summalla. Tämä on silti vain puolet siitä, minkä ministeriö osoittaa lähes samaan aikaan järjestettävälle Bienal de Arte Contemporanealle. Andalusian kulttuuriministeri **Rosario Torres** ilmoitti myös järjestävänsä tulevan biennaalin ulkoiseen valvontaan, jolla estetään budjetin ylitykset vastaisuudessa. Luottamus näyttää siis menneen, mutta uskoa muutokseen löytyy vielä ainakin uusien järjestäjien keskuudessa. Tulevan biennaalin johtaja **Domingo Gonzáles** on kuulemma bisnesmies; uuden yhteistyötahon Agencia Andaluza para el Desarrollo del Flamencon johtajan **Alberto Bandrésin** mukaan ”Domingo saattaa tarvita apua esitysten taiteellisen tason arvioinnissa ja hyvien esitysten valitsemisessa, mutta ainakin hän tietää mitä kuluja esitykset tuovat mukanaan ja mitä kunnollinen äänentoisto maksaa”. Taiteelliseksi neuvonantajiksi Gonzáles on valinnut itselleen tanssija **Merche Esmeraldan**, säveltäjä-tuottaja **José Miguel Évora**n (**Manolo Sanlúcarin** veli) sekä tuottajana, toimittajana, kirjailijana ja kitaristina tunnetun **José Manuel Gamboa Rodríguezin**. Monialaisesta osaamisesta huolimatta ohjelmiston kasaaminen näyttää kovin vaikealta.

Tietoa esityksistä on luvattu jo useaan otteeseen julkisuuteen, viimeksi tammikuun lopulle. Lopullista päivämäärää ei tätä kirjoitettaessa ole ilmoitettu, mutta ohjelma ilmestyy biennaalin vasta avatuille internetsivuille kevään aikana. Virallisilla sivuilla on mahdollisuus myös mm. tutustua biennaalin 25-vuotiseen historiaan videopätkien ja äänitteiden kautta.

Neljä viikkoa flamenco - teemana tanssi

Tähän mennessä julkistetuista tiedoista ilmenee, että suurin uutuuksien edellisvuoteen verrattuna on festivaalin lyhyempi kesto. Gonzales perustelee tätä mm. helpotuksena ulkomaisille kävijöille. Esityksiä on vähemmän, mutta niillä on useampia esityskertoja, mikä helpottaa katsojan aikataulua. Pääasiallisina esityspaikkoina ovat Teatro Lope de Vega ja Teatro Central, Teatro de la Maestranza ollessa remontissa alkusyksyn. Tätä Sevillan suurimman teatterin remonttia lupaillaan valmiiksi päätöskonserttia varten 15. lokakuuta. Avajaiset vietetään tänä vuonna 13. syyskuuta Real Alcázarissa, ja suuren formaatin esitysten paikkana tulee olemaan Auditorio de la Cartuja lauantai-iltaisina, 4000 henkeä vetävine katsomoineen. Hotel Trianaassa järjestetään esitykset neljänä perjantaina, ja Teatro Alameda ottaa vastaan koululuokkia aamunäytöksiin "Flamenco para niños" -teemalla. Välillä pois jätetty käytäntö teemavuosista otetaan uudelleen käyttöön, tällä kertaa on vuorossa tanssi.

Luvassa on 29 teosta ja yhteensä 53 esityskertaa neljän viikon aikana. Lippuja tulee saamaan vihdoinkin myös internetistä El Corte Inglésin sivuilta toukokuusta lähtien. Biennaalin aikana Sevillan aikovan kannattaa varata majoitus hyvissä ajoin, ja mikäli mieltä itse opiskelemaan, on ainakin suosituimmista tanssikouluista paras varata paikka etukäteen.

Biennaalin internetsivut löytyvät osoitteesta www.bienaldeflamenco.es.

Biennaalin logon on suunnitellut elokuvaohjaaja Carlos Saura.

Sanastoa tanssitunneilta

KOONNUT: AILIN BAYAZ

Tanssitekniikka

golpe: jalkatyöskentelyssä "tasa"

planta: jalkatyöskentelyssä "päkiä"

tacón: jalkatyöskentelyssä "kanta"

punta: jalkatyöskentelyssä "kärki"

látigo: jalkatyöskentelyssä lattian pyyhkäisy päkiällä

chafán: jalkatyöskentelyssä molempien jalkojen samanaikainen tai lähes samanaikainen tasaisku

marcaje: markkeeraus, yleisnimi myös kaikelle vartalotyöskentelylle flamencotanssissa

vuelta quebrada: naisten tanssissa käytettävä perinteinen taivutuspiruetti

vuelta de cadera: erityisesti miesten, nykyään myös naisten tanssissa paljon käytettävä lantiopiruetti, jossa impulssi lähtee lantiosta ja ylävartalo seuraa perässä

vuelta de tacón: nopea piruetti, joka tehdään kantapään varassa toisen jalan päkiän antaessa tukea

Ruumiinosat

cabeza: pää

mirada: katse

hombro: olkapää

brazos: käsivarret

codo: kyynärpää

muñecas: ranteet

cintura: vyötärö

rodillas: polvet

cadera: lantio

Sanontoja

una patada / una pataíta: lyhyt, muutaman kompaksen mittainen bulerías-pätkä, johon kuuluu *llamadan** lisäksi muutama temppu

cuadrar ("no cuadra" tai "cuadra"): flamencolaulun tai -tanssin sopiminen letraan* tai kompakseen

correr ("¡no corrais!"): edistää rytmisesti jalkatyöskentelyssä

bailar por encima / ensayar por encima: tanssia tai harjoitella huolimattomasti tai tehottomasti

contratiempo ("va a contra"): takapotku

del tirón: tapa tehdä esim. piruetti ilman valmisteluvaihetta, yllättäen

una a una: yksi kerrallaan

pellizco: persoonalliset, pienet eleet tai pienieleiset liikkeet, joista ilmenee, miten tanssija kokee flamencon

un matiz, matices: nyanssi(t)

**llamada* = "kutsu", *letra* = säkeistö. Llamadaan, letraan, escobillaan ja muihin rakennekäsitteisiin palataan seuraavassa Letrassa.

Por tangos

Kuka voisi kieltää
kuolemaa onnessa
jossa jalat kouristuvat koukkuun
kun sydämessä sykkii ilo

Ei keity vesi itkusta silmiin
kun mieli karkaa kauas
kuvitelma muuttuu todellisuudeksi
arkuus väistyy
ja minä menee lavalle
laulamaan ja kertomaan tarinaa
kuusta joka
synnyttää kynsien alta tihkuvaa aurinkoa
kun aamulla herätään uutena sieluna
urnat taakseen unohtaneina.

Sivuverhoista rohkeana esille ilmestyy
kaunis minä
silloin kun tangoa tanssitaan
ja huudetaan olé!

Anette Åkerlund

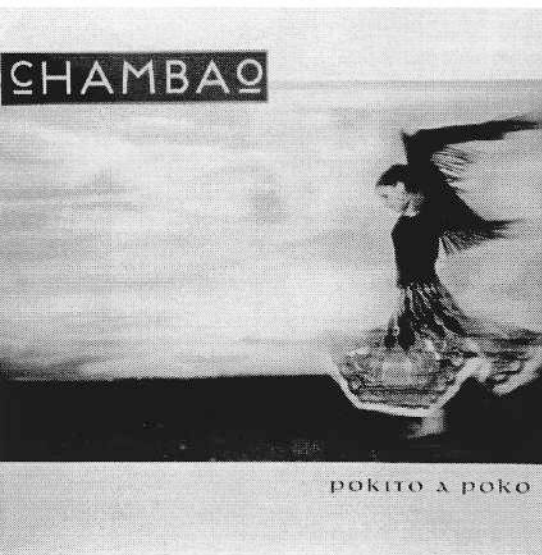
Kevätlevyt syynissä

Chambao: Pokito a poko.
Sony Music Spain, S.L. 2005

Laulu: María del Mar del Rodríguez "La Mari", kitarat ja taustat: Eduardo Casañ ja Toni Cantero, puhalltimet ja ohjelmointi: Roberto Cantero, lyömäsoittimet: Juan Heredia ja Coki Giménez, taustat: Daniel Batalla

Chambao on malagalainen yhtye, joka kahdella ensilevyllään toi itsensä yleisön tietoisuuteen, mutta jonka kolmannesta levystä "Pokito a poko" ja varsinkin sen nimisinglestä tuli Espanjassa viime vuonna suuri menestys.

Yhtyeen ensimmäinen levy – tai oikeammin tuplalevy – oli sekalainen kokoelma Chambaon ja muiden artistien, mm. **Vicente Amigon** enemmän tai vähemmän ambient-vaikutteista "flamenco"-musiikkia. Levyllä olevat Chambaon omat kappaleet ovat vielä hyttävän kylmää konemusiikkia, ja ehkäpä juuri siitä syystä koko levy oli saanut nimekseen "Flamenco Chill".

Seuraavalla levyllä "Endorfinas en la mente" on jo kuultavissa lupaus tulevasta, koneet ovat antaneet tilaa akustisille soittimille ja ennen kaikkea laulusolisti La Marin kirkkaalle, hymyilevälle äänelle.

Ja pikkuhiljaa, "Pokito a poko" yhtye on löytänyt oman tyyliinsä ja oman tunnistettavan soundinsa. Konetaustat ja -rytmit ovat jäljellä, mutta kappaleissa on lämpöä ja hyvää tuulta, vaihtelevat rytmit liitävät kevyesti eteenpäin ja simpukankuoret rannan hiekassa kutittavat jalkapohjia. Flamencokitarakin helähtää jossain taustalla.

Jos et pidä tästä levystä, se on merkki siitä, että talvi on tehnyt selvää sydämeestäsi.

Camaron: Venta de Vargas
Universal Music Spain, S.L. 2005

Laulu: José Monje Cruz "Camarón"
Kitara: Manuel Brenes

Venta de Vargas -ravintola **Camaronin** syntymäkaupungissa San Fernandossa on jo kolmekymmentäluvulta lähtien ollut eräänlainen flamencon yliopisto, jossa uudet sukupolvet ovat oppineet edellisiltä. Siellä on voinut viettää aikaansa ja kuunnella esiintyjä, joista monet ovat tulleet jatkamaan iltaa esiinnyttyään ensin läheisessä Teatro de las Cortesissa.

Sieltä on peräisin myös ei-kaukalliseen tarkoitukseen tehty nauhoitus kesältä 1967, missä laulaa vasta 16-vuotias Camarón de la Isla. Alkuperäisen äänityksen rosoisuus kuuluu vielä suuritöisen editoinnin jälkeen, ja jotkin kappaleet ovat vain lyhyitä pätkiä, mutta on lähes

pelottavaa, miten valmiilta Camarónin laulu kuulostaa. Nuorella pojalla on äänessään jo olemassa kaikki, mikä myöhemmin tulisi tekemään hänestä niin suosittu ja rakastettu: voima ja herkkyyks, rytmi ja melismat – sekä tietenkin kaikki se, mitä ei voi määritellä. Levyn ensimmäisissä kappaleissa Camarón myös itse säestää lauluaan kitaralla.

Ääninauhat olivat unohtuissa yli 30 vuotta, kunnes ne yhtäkkiä löytyivät jonkun laatikon pohjalta. Samalla ne tulivat kuin tilauksesta viime vuonna valmistunutta Camarón-elämäkertaelokuvaa varten, jonka muutkin kappaleet ovat alkuperäisäänityksiä.

Nyt tulee tietysti mieleen, mitä jonkun laatikon pohjalta löytyy 30 vuoden kuluttua tästä päivästä. Pölyinen mp3-soitin, jonka flash-muistilla **James Blunt** laulaa collegensa keväthuhlassa?

Juha Leino

Suomi:

4.–6.5.

Heijastuksia

koreografia Erika Alajärvi
Stoa, 4.–5.5. klo 19, 6.5. klo 17 ja 19
Ks. lisää Noticias-palstalta.
Liput 15/10 e
Lisätietoja: kulttuuri.hel.fi/stoa/

Carmen

Käsikirjoitus ja ohjaus Matti Kuikkaniemi ja Hannu Suutari, vier. Anna Haaranen
Hämeenlinnan kaupunginteatterin Werstas
Esiytykset: 6.5. klo 19, 13.5. klo 19

19., 21., 25–27.5.

Esperando ängel – Jyväskylän Flamenco-yhdistys 10 vuotta

käsikirjoitus ja koreografiat Leena Järvinen, Minna Lampela ja Leena Mikkola
musiikin sovitus Antti Auvinen
Jyväskylän Huoneteatteri
Lisätietoja: flamenco.ohoi.net

24.5.

Un billete de ida y vuelta

tanssi Hanna Apunen, Aura Ettala, Milla Härmä, Maija Kansanaho, Terhi Ketolainen, Laura Lahe, Laura Rintamäki sekä Helsingin tanssiopiston oppilaita
laulu Sampsa Peltonen ja Marianna Verdecia
kitara Chiqui, basso Jari Kolanen, perkussiot Ricardo Padilla
Kanneltalo klo 19, Liput 14/7 e
Lisätietoja: kulttuuri.hel.fi/kanneltalo/

27.5.

Fiesta de primavera

Blue Flamencon keväänäytös
Savoy-teatteri klo 16
Liput 12/10 e Lippupalvelusta ja Blue Flamen-
costa
Lisätietoja: www.blueflamenco.net

15.–21.6.

Kuopio tanssii ja soi:

Ballet Flamenco Eva Yerbabuena: "Eva"
15.6. Musiikkikeskus klo 21, Liput 40 e
Ballet Flamenco Eva Yerbabuena: "5 mujeres 5"
16.6. Musiikkikeskus klo 18, Liput 40 e

Lisäksi Rocio Molina esiintyy Karelia-gaalassa,
17.6. Musiikkikeskus klo 21, Liput 40 e

Tanssikurssit:

Keskitaso, Kaari Martin 15.–21.6. klo 16–17.30
Jatkotaso, Rocio Molina 15.–19.6. klo
14.15–15.45

Ammattilaistaso (bata de cola), Rocio Molina
15.–19.6. klo 12.30–14
Säestäjänä Ramón Maronier

Lisätietoja: www.kuopiodancefestival.fi

26.6.–1.7.

Flamenco- ja ratsastusleiri Hovin ratsutilalla

Lisätietoja: www.hovinsratsutila.fi

Espanja:

Jueves flamencos de El Monte

4.5. Juan Ogalla, Pili Ogalla
11.5. Pedro Ricardo Miño: "Piano con duende",
vier. Fernando Terremoto

25.5. Compañía de baile Blanca del Rey

Lisätietoja: www.fundelmonte.es

Luento- ja konserttikiertueet:

"Ruta de cayetano: Los cantes abandolaos"
2.–6.5.
"Ruta de las grandes figuras: de Sevilla a
Malaga" 15.–19.5.

Lisätietoja: www.andalucia.org/flamenco/

Il Ciclo "amonos pal flamenco"

29.4. Curro Piñana, Carlos Piñana, Tano
Moreno, Miguel Angel Orengo, Nadia Marquez
Hospital de Santiago, Úbeda, Jaén

*RAY:n voittovarot jaetaan avustuksina
apua tarvitseville.*

www.ray.fi

 RAY
Hyvän tahdon pelejä

Joaquín Cortés: "Mi soledad"

Espanjan-kiertue: Barcelona (29.6–1.7.), La Coruña (6.7.), Oviedo, Asturias (9.7.), Las Palmas (13.–14.7.), Zaragoza (16.7.), Salamanca (20.7.), Albacete (25.7.), Sevilla, Plaza de toros de la Maestranza (29.7.), Valencia (4.8.), Alicante (7.8.), Almería (11.8.), Málaga (16.8.), Marbella (19.8.), Mallorca (24.–25.8.), Madrid (3.9.)

Flamencos de Cadiz s. XXI:

19.–20.5. El baile: Compañía de Charo Cruz: "Y...detrás"
Central Lechera, Cádiz

Flamenco Valladolidsissa:

Teatro Calderón, Valladolid

29.–30.4. Ballet Flamenco Eva Yerbabuena: "A cuatro voces"
7.5. José Mercé
11.6. Vicente Amigo

Lisätietoja: www.tcalderon.com

Arcángel

29.4. Teatro Municipal, Valverde del Camino, Huelva
18.5. Centro cultural nou barris, Barcelona
Lisätietoja: www.arcangel.com.es

13.5.

Ballet Flamenco Eva Yerbabuena:

"A cuatro voces"
Auditorio Alfredo Kraus, Tenerife

23.5.

Enrique Morente:

"Enrique el Mellizo: un siglo de su muerte"
Teatro de la Maestranza, Sevilla

26.5.

Manuela Carrasco

Teatro Lope de Vega, Sevilla

31.5

Niña Pastori

Gran Teatro Falla, Cádiz

24.6.–8.7.

Festival Internacional de Música y Danza de Granada

24.6. Trasnóche flamenco: Gema Jiménez, laulu, Cueva La Fragua

30.6. Trasnóche flamenco: Jara Heredia, tanssi, Peña La Plateria

1.7. Ballet Flamenco Sara Baras: "Sabores", Jardines del Generalife

1.7. Trasnóche flamenco: Marcos Flores, tanssi, Peña La Plateria

7.7. Trasnóche flamenco: Patricia Guerrero, tanssi, Peña La Plateria

8.7. Belén Maya: "Dibujos", Teatro Isabel La Católica

8.7. Trasnóche flamenco: Manuel Cuevas, laulu, Cueva La Fragua

Lisätietoja: www.granadafestival.org

3.–15.7.

Festival Internacional de Córdoba Guitarra

Kursseja, mm.

3.–11.7. Flamencokitara, opettajat Manolo Sanlúcar, José Antonio Rodríguez, Manolo Franco, Paco Serrano

10.–14.7. Flamencotanssi, opettaja Inmaculada Aguilar, teema "Ida y vuelta: la mujer en la guajira"

3.–7.7. Flamencotanssi ja -kitara, opettajat Javier Latorre ja Ricardo Rivera

12.–15.7. Flamencolaulu ja -kitara, opettajat Calixto Sánchez ja Manolo Franco

Lisätietoja: www.guitarracordona.com

Muut maat:

Joaquín Cortés: "Mi soledad"

Euroopan-kiertue: Moskova (26.–27.4.), Pietari (30.4.), Riika (3.5.), Bryssel (13.5.), Milano (20.5.), Rooma (23.5.), Venetsia (25.5.), Kypros (7.6.), Bratislava (10.6.), Praha (13.6.), Belgrad (15.6.), Bukarest (24.6.)

Flamenco Pariisissa:

3.–6.5. Ballet Nacional de España: "La leyenda"

7.5. Esperanza Fernandez

10.–11.5. Ballet Flamenco Eva Yerbabuena: "A cuatro voces"
Théâtre Chaillot, Pariisi

28.4.

Arcángel

Instituto Cervantes, Pariisi

Lisätietoja: www.arcangel.com.es

Canelan uutisia

Toukokuun 4. päivänä saa ensi-iltansa tanssiteos Heijastuksia, joka on flamenco-tanssija Erika Alajärven koreografia kuudelle tanssijalle. Heijastuksia tarkastelee nykyisen elämää antiikin Ekhon ja Narkissoksen arkkityyppien kautta. Jääkö jäljelle vain heikko kaiku pyrkimyksistä olla täydellinen ollakseen riittävän hyvä?

Ohjauksen ja dramatisoinnin takaa löytyy Mari Martin, äänimaisemasta ja osin sävellyksestä vastaa Ramón Maronier ja elävästä kuvasta Heidi Kouhia. Jännittävät puvet on suunnitellut ja toteuttanut Sari Pikkarainen. Askelkuviot tanssin kielelle tulkitsevat Emilia Aho, Erika Alajärvi, Katja Lundén, Anna Palmio, Sampsa Peltonen ja Annatuuli Saine.

Esitykset: Stoa 4.–6.5.2006 klo 19.00 ja 6.5. myös klo 17.00, liput 15 € / 10 €

Canela täyttää tänä vuonna 5 vuotta. Tapausta juhlitaan syksyllä minifestivaalin muodossa, jolloin esillä on Canelan tähänastista tuotantoa.

Heijastuksia.

Kuva: Mervi Ahlroth.

FLAMENCO- MAFIA TIENAA TURISTEILLA!

Letra tutkii

JUHA LEINO

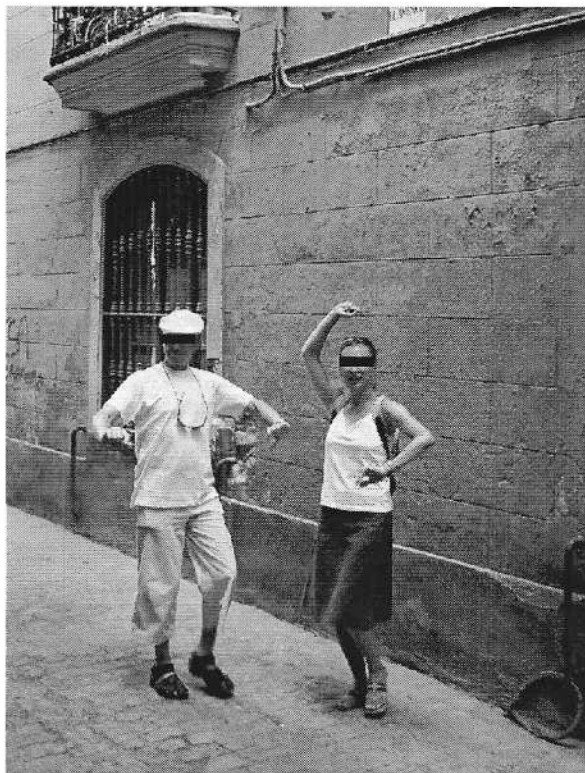
Kansainvälisen rikollisuuden keinot saavat yhä uusia muotoja. Uusin ilmiö on ns. flamencoturismi, jonka avulla hyväuskoisilta ulkomaalaisilta huijataan kokonaisia omaisuuksia.

Espanjan poliisin tiedossa on jo useita tapauksia, joissa ulkomaalaiset ovat joutuneet flamencomafian pauloihin. "Juuri tällä hetkellä tutkimme erästä surullista tapausta, jossa suomalainen pariskunta on kotimaassaan myynyt koko omaisuutensa, irtisanoutunut työstään ja käyttänyt täällä valtavia rahsummia flamencotunteihin, -levyihin ja -esityksiin", kertoo flamencomafian toimintaan perehtynyt tutkija José Luis Rodríguez Zapateado Madridista.

Auttaminen vaikeaa

"Hankalaksi juttujen tutkimisen tekee se, että uhrin ei itse edes ymmärrä olevansa uhreja, vaan he luulevat toimivansa vapaaehtoisesti" korostaa Zapateado. "Mafia pystyy kuitenkin luomaan uskonnollisen hurmoksen kaltaisen ilmapiirin, jossa uhreista tulee tahdottomia nukkeja, jotka tanssivat täsmälleen annettujen ohjeiden mukaan."

Flamencomafia on ottanut toimintatapansa suoraan huumekaupasta. "Flamencoyhdistykset eli ns. peñat tarjoavat ensimmäiset flamencoannokset ilmaiseksi, lähinnä viihdekäyt-

Kuva AP Saarela.

töön sopivaa kevyttä tangosta ja buleriasta. Kun uhri on koukussa, alkaa rahastus", kuvailee Zapateado. "Nopeasti syntyvä riippuvuus kuljettaa uhria koko ajan syvemmälle, esimerkiksi tarantoon ja soleáan. Jos kierrettä ei pystytä katkaisemaan ennen siguiriyaa ja martinetea a palo seco, hyvin vähän on enää tehtävissä."

Virkamiehet mukana juonessa

Koska Andalusiassa maakunta on köyhä ja moraalinen koodisto on siellä kehittymätön, myös virkamiehet on helppo houkutellessa mukaan tuottoisaan

"Ensin mentin flamencolle sydämeni, sitten rahat", kertoo eräs flamencomafian nimettömistä uhreista.

toimintaan. Esimerkiksi Jerezin historialliseen keskusta on juuri alettu rakentaa suurta flamenco-keskusta, 'Ciudad del Flamenco', joka rikostutkija Zapateado mukaan on käytännössä pelkkä kulissi turistien rahojen putsaukseksi entistämiseksi.

hokkaammin.

"Tämä on jopa espanjalaisessa mittakaavassa uskomattoman röyhkeää toimintaa", jyrähtää Zapateado. "Yhtä hyvin voisi kaupungin rajalle laittaa rivin tynnyreitä – niitähän tuossa sherryn syntykaupungissa riittää – sekä kyltin: Jätä rahasi tähän. Mutta koska lainsäädäntö laahaa jäljessä, poliisi on voimaton."

Flamencomafian uhreille on perustettu auttava puhelin, josta voi soittaa äiskälle.

Cabeza de Vaca

Kevät on yhtä tunteiden myllerrystä. Aurinko paistaa ja maa on tuoksuja täynnä. Myös sisältä päin kuuluu ääniä. Käpyrauhasesta kuuluu tsup tsup ja korvista kuuluu huminaa. Ja sitten vielä nämä kilpailut lisäävät kierroksia. Presidentinvaalit, olympialaiset, Euroviisu-karsinnat, Tanssii tähtien kanssa – kyllä on ollut koettelemusta ja kidutusta.

Juuri, kun pääsimme yli Suomi–Ruotsi-lätkämatsin hirvittävästä pettymyksestä, tuli Euroviisut. Voi Lordi minkä teit, sait Suomen kansan jakaantumaan kahtia. Onko nyt vastakkain ajattelun aika? Onko meidän vihdoinkin nähtävä se hetki kun Suomi kiilaa Euroopan kärkeen? Kaikkien näiden laihojen vuosien jälkeen, tuollaisella roskalla! Se vasta olisi rienausta aiempia musiikillisia mestariteoksia kohtaan. Muistanette Riki Sorsan vauhdikkaan esityksen tai Pave Maijasen letkeän Jamma Jamman, unohtamatta tietenkään Kojon rokkaavaa Nuku pommiin -rallia. Klassikoita kaikki.

Vahinko vältettiin vielä muutama vuosi sitten kun virallinen raati esti Nightwishin esiintymismahdollisuudet. Onneksi matkaan saatiin

se kakkärätukkainen nainen joka luetteli kappaleessaan maannimiä, ei tarvinnut hävetä. Ja eihän sitä pitkä-tukkahevarien vingutusta olisi siellä kukaan ymmärtänyt. Voi Lordi että me saadaan hävetä sua! Eihän kukaan edes tiedä kuka sä olet.

Minä voin paljastaa sen teille jos vain lupaatte, ettette kerro kenellekään. Lupaatteko

kunniasanalla? Sehän on konkurssin partaalla oleva Markus Selin. Sitä vaan ihmettelen miksei Markus mene suoraan Rennyn luo Amerikkaan. Renny vois tekaista vaikka uuden Nightmare On Elm Street -osan ja laittaa Lordin siihen. Jo olis suksee. Ehkä mekin sitten voitais hyväksyä Lordi, jos muut ei naura.

Ja siitä lätkämatsista vielä. Mulla olis siihenkin ratkaisu. Sitä tehotonta räpellystä katsoessa tuli mieleeni Suomen naiset. Mistä löytyy tahtoa, uskoa, yritystä, periksiantamattomuutta, nopeutta, rytmitajua, röyhkeyttäkin? No suomalaisista flamenkotanssijattarista tietenkin! Laitetaan hyökkäyspään Anna Palmio – Antonia de Cordoba – Kaari Martin ja puolustukseen Urmas–Alajärvi. Kokemus puhuu ja läski tottelee.

Toiseen kentälliseen hyökkäyspään räjähtävää iskuvoimaa Lundén–Le pistö–Djupsjöbacka. Lihaa kenttään! Puolustukseen Aho – Virtanen. Jo näillä kahdella kentällisellä – ilman veskariakin – kaatuisi valkovenäjät, italiat ja muut vellihousuvaltiot. Lisää kentällisiä: Kause–Haaranen–Kuismanen–Pikkarainen–Toivonen, näitä riittää! Kentällisiä voisi saman tien tehdä viisi: Härmä–Martin–Lahe–Kansanaho–Verdecia ja Etta–Apunen–Silvennoinen... hei, en minä ole mikään valmentaja.

Ehdotankin valmentajakaksiksi Anne Lambergia ja Anja Loikalaa. Dynamiittia!!! Jos eivät he saa lietsortua taisteluhenkeä niin eivät sitten ketkään. Ai niin, ja maalivahdiksi laittaisin Hannele Tuomipuun. Hannea ei ohittaisi kukaan!

Top5

-paistalla pureudumme tetralaisten kuuntelutottumuksiin ja listaamme viimeaikojen

suosikkiviisikon. Tällä kerralla meille avautui Anna "Oulun satakieli" Murtola – "kaikkien aikojen" (mutta lähinnä tämän hetken) Top 5.

5. Fiona Apple: "Tidal"

"Voimanaismusiikkia jota ei voi olla laulamatta mukana. (Samaan kohtaan voisi hyvin tulla myös Tori Amosin 'Little Earthquakes' tai PJ Harveyn 'Stories from the City, Stories from the Sea'...)"

4. "Arabia, the women's voice" (kokoelma)

"Muistot Granadan marokkolaisbasaareista, perinteinen itämainen musiikki halvalla diskobiitillä maustettuna! Arabialaisen laulun naisäänessä on sitä jotakin..."

3. Ojos de Brujo: "Bari"

"Paras bilelevy. Ikinä. 'Memorias perdias' -bulerian kitarateema saa edelleen itkemään..."

2. Mayte Martín: "Querencia"

"Tyylikäs, sielukas ja muistorikas levy. Lohduttaa sillä, ettei tarvitse olla niin gitana ollakseen flamenca."

1. Miguel Poveda: "Zaguán"

"Ensimmäinen itse ostamani flamencolevy... 'De plata y bronce' -bulerian kohdalta levy on varmaan kohta puhki kuunneltu..."

Ilmoitushinnat ja koot Letrassa

1/1-sivu 170 e	155 x 247 mm
1/2-sivu 85 e	155 x 120 mm
1/4-sivu 42 e	155 x 60 mm
1/4-sivu 42 e	74 x 120 mm
1/8-sivu 21 e	74 x 60 mm

Tienda

Myydään

- Cajón, merkkiä Valter Percussion, hp. 260 e. Kotelo kaupan päälle.
- Diego El Cigala: Picasso en mis ojos (CD). Käyttämätön, hp. 20 e.
Tiedustelut: Tove Djupsjöbacka, 040 7314304.

PEÑAN SALIN VUOKRAUS

Helsingin Flamencoyhdistyksen salia voi vuokrata opetus- ja harjoituskäyttöön kuka tahansa. Salin osoite on Pohjoisesplanadi 2.

Hinnat:	Opetuskäyttöön	Harjoituskäyttöön
Jäsenille:	Pieni sali 7 e/h Iso sali 12 e/h	Pieni sali 4 e/h Iso sali 7 e/h
Muille:	Pieni sali 9 e/h Iso sali 14 e/h	Pieni sali 6 e/h Iso sali 9 e/h

Tiedustelut ja salivaraukset:

Auli Kaartinen, p. (09) 351 4781, 050 305 7392

1. Merkitse varauskirjaan selvästi

- koko nimesi
- kellonaika
- onko varaus harjoitus- vai opetuskäyttöön

2. Merkitse yhteystietosi (nimi, puh.nro) kirjan takana olevaan listaan.

3. Peruutukset on tehtävä viimeistään 2 vrk ennen varattua aikaa, muutoin niistä peritään maksu. Soita tai laita tekstiviesti peruutuksesta Auli Kaartiselle. Auli hoitaa peruutuksen merkitsemisen varauskirjaan. Omatoimisesti peruutuksia ei saa merkitä.

Helsingin Flamencoyhdistyksen omat internet-sivut löytyvät osoitteesta

www.flamenco.fi

Seuraavan lehden deadline on 15.5.

Helsingin Flamencoyhdistys ry:n hallitus kevätkokoukseen 2006 asti.

Anne Virtanen, puheenjohtaja
Aurinkolahden puistotie 8 A 11
00990 HELSINKI
040 716 3134 (yhd. puhelin), 050 561 6586
annevirtanenflamenco@gmail.com

Emilia Aho, I varapuheenjohtaja
050 522 6758
emilia.aho@welho.com

Auli Kaartinen, II varapj., salivaraukset
050 305 7392, (09) 351 4781
auli.kaartinen@btj.fi (työ), solea@jippii.fi (koti)

Anne Lamberg-Laitinen, jäsenrekisterin ja taloudenhoitaja
Urkupillintie 7 H 78
00420 HELSINKI
040 52 12 763, 020 483 5911 työ
anne.lamberg@metso.com (työ), anne.lamberg@24.fi (koti)

Mervi Ahlroth, sihteeri
044 501 2515
merviahlroth@kolumbus.fi

Arja Haapakorpi, tiedotus
050 539 6711
arja.haapakorpi@kolumbus.fi

Sonja Vottonen, peñaemäntä
041 516 2677
sonja.vottonen@helsinki.fi

Hanna Apunen, varajäsen
041 431 7130
hanna@octante.com

Aura Ettala, varajäsen
050 401 6144
aura.ettala@helsinki.fi

Kirsi Niittyinperä, varajäsen
040 83 44 928
kirsi.niittyinpera@tuotos.fi

Tove Djupsjöbacka, Letran päätoimittaja
040 731 4304
tove.djupsjobacka@helsinki.fi

Helsingin Flamencoyhdistys ry
Peña Flamenca de Helsinki
Pohjoisesplanadi 2
00130 Helsinki
p. 040 716 3134
www.flamenco.fi

Helsingin Flamencoyhdistys ry
Peña Flamenca de Helsinki
Pohjoisesplanadi 2, 00130 Helsinki

Saeta

¿Quién te ha clavao en esa cruz?
¿Quién te ha puesto espinas?
¿Quién te ha herio ese costao?
Está tu Mare Divina
con el corazón traspasao

Kuka sinut ristiinnaulitsi?
Kuka laittoi orjantappuran?
Kuka kylkeäsi haavoitti?
Äitisi Taivaallisen
sydän on murheesta rikki.

Suom. Erika Alajärvi

